SRDCE JE ŽIVOT

nadácia detského kardiocentra

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY PARTNER DETSKÉHO KARDIOCENTRA

Opäť sa uchádzame o vaše 2% z daní

Príbeh pacienta Tinka: V nadácii nado mnou držia ochrannú ruku

HISTÓRIA DETSKÉHO KARDIOCENTRA

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti aj v domácom prostredí.

Editoriál

Za Detským kardiocentrom je neuveriteľných 30 rokov tvrdej práce od začiatku svojho fungovania až dodnes. Sme hrdí na to, že môžeme tento rok oslavovať toto krásne výročie, ktoré nám pripomína obrovské množstvo zachránených životov, liečených srdiečok, ale aj stretnutí s múdrymi „učiteľmi". Pripomína nám začiatky na Úprkovej aj na Partizánskej ulici, ale aj vývoj a úžasný progres, ktorý Detské kardiocentrum zaznamenalo počas svojho „rastu". Prvé tohtoročné číslo nášho časopisu je venované histórii DKC, kde sme s radosťou oslovili nesmierne dôležitých ľudí, ktorých si vážime. Stáli totiž za zrodom a vývojom DKC. Sú to MUDr. Alexandra Augustínová, prof. Viktor Hraška či MUDr. Zoltán G. Meško. Každý z nich mal veľkú zásluhu na tom, aby sa DKC vydalo tým správnym smerom, či už profesionálne, ale aj zariadením oddelení prístrojmi, technikou či materiálnym vybavením.

Nezabúdame ani na našu „milú povinnosť" pripomenúť sa vám s témou venovania 2% z daní, ktoré nám veľmi pomôžu na ceste k pomoci našim malým pacientom a k zabezpečeniu všetkého potrebného, čo deti aj personál DKC potrebujú. Tento rok sme si pospomínali na všetky doterajšie kampane, ktorými sme sa uchádzali o vaše 2% z daní.

Spomenieme aj sestru, ktorá je oddaná svojmu poslaniu v DKC už neskutočných takmer 50 rokov, medzinárodnú podporu z USA, významný Project Hope, ale aj pacienta Tinka, ktorý bol prvýkrát operovaný na srdiečko, keď mal 6 dní a dnes je z neho maturant. Nezabudli sme však ani na umelcov, ktorí Nadácii Detského kardiocentra venovali nezištne svoje diela v rámci projektu „Kalendár – Cez umenie k detskému srdcu" a tiež prinášame aj novinky, ako sa darí našim šikovným pacientom v edukačnom projekte „Žijem naplno".

My ako nadácia pomáhame Detskému kardiocentru už 29 rokov a s istotou môžeme povedať, že sme hrdým generálnym partnerom.

Prajeme vám príjemné čítanie.

Mgr. Art. Jana Kadlečíková
Šéfredaktorka

Obsah

Takto sa uchádzame o 2% z vašich daní....4-5
Vznik a vývoj detskej kardiológie na Slovensku....6-8
Vznik nadácie „Heart to Heart" v snahe pomôcť DKC v minulosti....10-11
Americká pomoc prostredníctvom „Project Hope"....12-15
Poslanie, ktoré trvá takmer 50 rokov....16-17
Medzinárodná podpora rozvoja DKC....18-20
Spomienka na založenie DKC a Nadácie Detského kardiocentra....22-23
Americká veľvyslankyňa navštívila deti v DKC....24
Príbeh pacienta Tinka....26-27
Čo sa nám podarilo za posledný štvrťrok....28-30
Iveta Radičová navštívila nový pavilón DKC....31
Dva zakúpené prístroje vďaka projektu Kalendár 2022....32-33
Diela a nová kniha Ivett Axamitovej....34-35
Alena Heribanová - naša spriaznená duša....36-37
Zaujímavé rozhovory s renomovanými umelcami....38-41
Projekt Žijem naplno – už 5 rokov úspešne....42-43
Josef Laufer – pieseň Bílý plášť....44

Takto sa uchádzame o vaše 2% z daní

2% z daní a naša kampaň v minulosti

Zlomené srdce vylieči čas

Túto kampaň k 2% z daní sme používali tri roky po sebe, pretože bola neuveriteľne chytľavá. Účinkovali v nej detičky v škôlke a televízny spot sprevádzala príjemná hudba, ktorú naspieval Robo Opatovský. Hlavným mottom kampane bola idea, že zlomené srdce vylieči čas, ale vrodené srdcové ochorenia detí vylieči iba komplexne vybavené Detské kardiocentrum. Aj vďaka 2% z vašich daní.

Zachráňte statočné srdce

Na kampani v roku 2017 sme si dali skutočne záležať, najmä čo sa týka vizuálnej stránky a výpravy. Slogan „Zachráňte statočné srdce" napovedá, že ide o statočné srdcia našich malých bojovníkov – detských kardiologických pacientov a ich záchranu lekármi - odborníkmi. Deti zažili počas nakrúcania kampane veľa srandy v lese a pri maskovaní a výsledkom bol krásny vizuál, rádio spot aj televízny spot ako z filmu Statočné srdce.

Potrebujeme veľa priateľov a 2% z vašich dlaní

V rámci kampane sme sa v roku 2018 vrátili k vizuálu, ktorý sme používali v minulosti a táto kampaň mala veľký úspech. Hlavnú rolu si v nej zahrala naša známa tvár a dlhoročná priateľka našich malých pacientov Katarína Hasprová spolu s dvoma detičkami, ktorých úlohou bolo spojiť rozpolené srdiečko a „opraviť ho".

Ďakujeme, že nám pomáhate rásť

Pred troma rokmi Nadácia Detského kardiocentra odštartovala jedinečnú kampaň pri príležitosti uchádzania sa o 2% z daní. Jej hlavným „mottom" je detské vyznanie „Ďakujeme, že nám pomáhate rásť", ktoré zároveň slúži ako silné posolstvo pre potenciálnych darcov 2% zo svojich daní. Zaujímavé na tom je, že túto milú a pritom tak silnú vetu povedala skutočná malá pacientka v nemocnici a v našich srdciach zarezonovala natoľko, že sme ju pretavili aj do našich kampaní a stala sa veľmi významným slovným spojením. V štyroch spotoch, ktoré nadácia postupne predstavila, sa v hlavných rolách objavujú skutoční malí pacienti a skutoční lekári z Detského kardiocentra. A títo autentickí lekári aj reálne pomáhajú deťom rásť! A to tým, že sa snažia vyliečiť ich choré srdiečko, aby mohli vyrásť a stať sa tým, čím túžia byť!

Na našej webovej stránke www.nadaciadkc.sk nájdete jednoduchý postup pre venovanie 2% z daní a tiež predvyplnené tlačivo s údajmi Nadácie Detského kardiocentra.

- ÚDAJE O PRIJÍMATEĽOVI

- IČO (IČO zarovnať k pravému okraju kolonky!)	- Právna forma
30813026	NADÁCIA

Obchodné meno (názov): NADÁCIA DETSKÉHO KARDIOCENTRA

Sídlo - Ulica	- Súpisné/orientačné číslo
POD KRÁSNOU HôRKOU	1

- PSČ	- Obec
83348	BRATISLAVA

V mene všetkých detí, ktoré to potrebujú, ďakujeme každému, kto sa rozhodne venovať 2% zo svojich daní práve nám.

Vznik a vývoj detskej kardiológie na Slovensku

Rozhovor s MUDr. Alexandrou Augustínovou

Tento rok oslávime 30. výročie založenia Detského kardiocentra (DKC) Slovenskej republiky. DKC vzniklo pôvodne ako súčasť Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou (DFNsP) v Bratislave. V súčasnosti je od r. 2009 súčasťou Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb (NÚSCH), a. s.. DKC bolo založené 7. 4. 1992 vo Svetový deň zdravia. Jeho vznik je prelomová udalosť vo vývoji pediatrie, kardiológie a kardiochirurgie na Slovensku. Mnohoročné úsilie skupiny detských kardiológov vychovaných na I. Detskej klinike LFUK profesorkou MUDr. Irenou Jakubcovou a kardiochirurgov z Ústavu kardiovaskulárnych chorôb v Bratislave (ÚKVCH) sa naplnilo založením spoločného pracoviska v novej 450 lôžkovej budove DFNsP na Kramároch. Sústredením špecializovaných kliník a oddelení DFNsP do jednej budovy sa vytvorili omnoho lepšie podmienky na poskytovanie komplexnej zdravotnej starostlivosti aj pre detských pacientov s ochoreniami srdca.

Pani doktorka, Vy ste boli pri začiatkoch rozvoja pediatrickej kardiológie na Slovensku ako členka tímu prof. MUDr. Ireny Jakubcovej. Ako by ste nám opísali časy vzniku detskej kardiológie na Slovensku?
V r. 1952 bola pod vedením prof. MUDr. Ireny Jakubcovej v skromných priestoroch budovy bývalého Dojčenského ústavu na Úprkovej ulici v Bratislave založená I. Detská klinika ako výuková báza pediatrie pre študentov všeobecného smeru LFUK v Bratislave. Skromné bolo aj prístrojové vybavenie. Keď som v r. 1960 nastúpila na dráhu detského kardiológa na I. DK, bolo to v čase, keď trojzvodový záznam EKG na fotografickom papieri s nutnosťou vyvolávania mokrou cestou predstavoval lepší štandard vybavenia ambulancií a detských oddelení nemocníc. Okrem RTG skiaskopie a predo-zadného RTG snímku sme nemali žiadne iné zobrazovacie metódy. Klasické fyzikálne vyšetrenie pacienta s auskultáciou a anamnézou predstavovalo hlavné piliere, na ktorých sa budovala diagnostika. Snahou prof. Jakubcovej bolo vybudovať kliniku s čo najširším spektrom ochorení detského veku. Po 2. svetovej vojne Slovensko v rámci ČSSR vykazovalo najvyššiu mortalitu hlavne menších detí. Významnou mierou sa na nej podieľala reumatická horúčka. Ešte aj v 50-tych a 60-tych rokoch bola v pediatrii jedným z hlavných problémov reumatická horúčka s myokarditídou, čo predstavovalo pre prof. Jakubcovú doslova výzvu k serióznemu riešeniu problému. Mortalita bola vysoká a okrem toho závažná deštrukcia chlopní ľavého srdca spôsobovala invaliditu s následnými spoločenskými a ekonomickými problémami.

Detská liečebňa srdcových chorôb na Sliači s jej 90 lôžkami bola v dekáde rokov 1950 a 1960 plne obsadená kardiakmi. Včasnou diagnostikou, účinnou liečbou a predchádzaním recidív dôslednou pendeponizáciou (depotný penicilín) sa na konci 60-tych rokov podarilo eradikovať výskyt reumatickej horúčky na Slovensku.

Základom pediatrickej kardiológie v tých rokoch bola teda reumatická horúčka. Aký bol ďalší vývoj detskej kardiológie po zvládnutí tohoto ochorenia?
Pozornosť sa následne sústredila na vrodené srdcové chyby (VSCH), ktoré tiež boli príčinou vysokej úmrtnosti, hlavne novorodencov a dojčiat. Pri vtedajšej pôrodnosti sa na Slovensku narodilo 700 až 800 detí s VSCH a z nich cca 200 potrebovalo kardiochirurgický zákrok hneď po narodení a ďalších 200 až 300 detí so závažnou chybou bolo treba riešiť v predškolskom veku. Výrazné zaostávanie diagnostiky a operatívy VSCH na Slovensku za úrovňou vo svete, roztrieštenosť pracovísk a nevyhovujúce materiálne podmienky spôsobili, že viac ako polovica detí s VSCH musela

byť odosielaná na operáciu do Detského kardiocentra nemocnice Motol Praha, alebo do brnianskeho kardiocentra. Obidve spomenuté kardiocentrá vykazovali omnoho lepšie výsledky. Na ÚKVCH v Bratislave sa v tých rokoch okrem dospelých operovalo menej ako 100 detí ročne pri pomerne vysokej úmrtnosti. Model jedného pracoviska, na ktorom sa operovali pacienti od nula do osemdesiatych rokov veku, neumožňovalo diferencované postupy chirurgickej liečby zlyhávajúceho srdca novorodenca. Nedostačujúca kapacita, technická vybavenosť a najmä chýbajúci detskí chirurgovia, intenzivisti a anestéziológovia spôsobili, že nebolo možné úspešne riešiť komplikované a neraz komplexné srdcové malformácie.

V ďalšom období sa získaním 12-zvodového EKG a renováciou angiokardiografu skvalitnila práca kardiologického tímu a stúpol počet vyšetrených detí. Bolo možné už pristúpiť aj ku katetrizáciám najmenších detí. Katetrizácie spočiatku robili chirurgovia z II. Chirurgickej kliniky LFUK v Bratislave, neskôr z ÚKVCH. Ako prvé v celej ČSSR sa začali robiť selektívne koronarografie a zaviedli sa balónikové atrioseptostómie (BAS) u dojčiat a novorodencov s transpozíciou veľkých ciev.

Malá „rodinná oslava" jednoročnej pacientke s chronicky dekompenzovaným komorovým defektom (váha 5,6 kg). Dieťa sa poľahky zmestilo do kočíka pre bábiky. Na kojeneckom oddelení bola opatrovaná 4 mesiace. Prežila napriek ťažkým recidivujúcim pneumóniam. Stopy sa stratili v rodnej osade.

Aká bola v tom čase úroveň starostlivosti o deti s VSCH na Slovensku v regiónoch mimo Bratislavy?
Jednou z priorít prof. Jakubcovej bola snaha vybudovať v teréne funkčné kardiologické ambulancie. Bolo potrebné vyškoliť pediatrov v detskej kardiológii. Za týmto účelom boli organizované na I. DK pravidelné, spravidla mesačné semináre s kardiologickou tématikou a niekoľkotýždňové školiace pobyty lekárov z terénu. Začali sa organizovať i každoročné konferencie. Na I. DK vzniklo ako prvé v ČSSR školiace pracovisko pediatrov pre získanie nadstavbovej atestácie z detskej kardiológie. Prvé atestácie sa uskutočnili v roku 1968. Bol to prvý sub-odbor, ktorý vznikol rámci pediatrie v Československu.

Aký mal dopad rok 1968 na prácu kardiologického tímu na I. DK?
Pred rokom 1968 sme už mali stabilizovaný katetrizačný tím, práca sa stala systematickou a skvalitnila sa diagnostika. Odchodom piatich kardiológov z I.DK do emigrácie v auguste 1968 stratila klinika nielen vysokoškolských pedagógov, ale aj kľúčové osobnosti katetrizačného tímu. Nasledoval výrazný pokles kvality diagnostiky a počtu vyšetrených detí. Až v priebehu ďalšieho roku sa podarilo zostaviť nový kompletný katetrizačný tím a obnoviť systematickú prácu.

MUDr. A. Augustínová v ambulancii s pacientom po úspešnej operácii Fallotovej tetralógie.

V r. 1974 sa zaviedli týždenné diagnostické indikačné semináre v spolupráci s chirurgami, čím sa zlepšila kvalita indikácií pacientov na operáciu a zlepšila sa spolupráca s chirurgami. Vyškolením okresných detských kardiológov sa zintenzívnila spolupráca s kardiológmi I. DK a postupne sa zlepšilo urgentné odosielanie detí s kritickými VCHS na I. DK. Vynikajúcim pomocníkom pri rýchlom stanovení diagnózy bol novozískaný echokardiograf. Napriek všetkým snahám pretrvávala stagnácia v diagnostike a liečbe kardiakov ako dôsledok starnúceho prístrojového vybavenia a nedostatok základného vybavenia inštrumentária a spotrebného materiálu, pochádzajúceho z dovozu. Obmedzené možnosti vzdelávania pracovníkov na špičkových pracoviskách v cudzine a nedostupnosť odbornej zahraničnej literatúry v dôsledku nedostatku devíz sa tiež podieľal na zaostávaní slovenskej detskej kardiológie za úrovňou vo vyspelých krajinách.

Ako sa napokon podarilo vytvoriť podmienky pre vznik Detského kardiocentra spájajúceho všetky potrebné zložky starostlivosti o dieťa s VSCH?
Na vzniku Detského kardiocentra sa podieľali tieto faktory:
1. Desaťročia pretrvávala predstava prof. Jakubcovej a kardiológov I.DK o nutnosti vzniku pracoviska, kde by bola tesná spolupráca medzi diagnostikmi a kardiochirurgami.

2. Celoslovensky sa pociťovala naliehavá potreba zlepšiť situáciu v diagnostike a liečbe detí s VSCH.

3. Po II. Svetovom kongrese detskej kardiológie v New Yorku v roku 1985 MUDr. Z.G. Meško v emigrácii vy-

vinul maximálne úsilie, aby Detské kardiocentrum vzniklo v Bratislave. Založil nadáciu Srdcom k srdcu v rámci organizácie SAKS (Slovensko-Americké kultúrne centrum) a získal tak 80 000 US dolárov od prevažne amerických Slovákov. Získané finančné prostriedky boli použité na financovanie študijných pobytov našich kardiológov na špičkových pracoviskách v cudzine a na nákup najnovšej kardiologickej literatúry, čím sa začala budovať na DKC odborná knižnica. Nezanedbateľné boli početné kontakty MUDr. Meška s vedúcimi osobnosťami na Slovensku a hlavne s kardiologickými odborníkmi v zahraničí s cieľom vytvoriť podmienky pre vznik DKC v Bratislave.

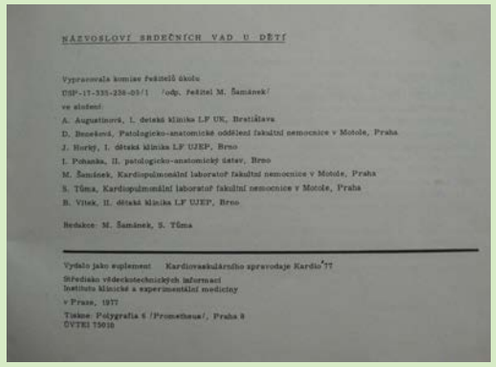
4. Významné politické zmeny v roku 1989 nám umožnili realizovať dlho pripravovanú koncepciu centralizovaného pracoviska detskej kardiológie.

5. V r. 1990 sa uskutočnila dostavba novej budovy DFNsP na Kramároch s moderným vybavením diagnostických pracovísk. Tu sa po pomerne dlhých sporoch podarilo umiestniť aj Detské kardiocentrum.
6. Pozitívnu úlohu pri vzniku DKC zohrali tiež detskí chirurgovia, intenzivisti a anestéziológovia z ÚKVCH, ktorí prešli do DKC.

Akým spôsobom ste sa Vy, pani doktorka, osobne podieľali na vzniku Detského kardiocentra?

V prvom rade som udržovala kontinuitu kardiologického tímu na I. DK po profesorke Jakubcovej. Nezanedbateľné bolo aj moje spoluautorstvo na dokumente Názvosloví srdečních vad, vypracovanom v roku 1977 pod vedením prof. MUDr. M. Šamánka (Detské kardiocentrum, Praha-Motol). Najťažšou úlohou bolo presvedčiť váhajúce príslušné slovenské zdravotnícke autority o nutnosti vytvoriť Detské kardiocentrum ako špecializované komplexné pracovisko.

MUDr. Viera Illíková, PhD.
Primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie

NÁZVOSLOVÍ SRDEČNÍCH VAD U DĚTÍ

Vypracovala komise řešitelů úkolu
USP-17-335-238-05/1 /odp. řešitel M. Šamánek/
ve složení:
A. Augustinová, 1. dětská klinika LF UK, Bratislava
D. Znoškova, Patologicko-anatomické oddělení fakultní nemocnice v Motole, Praha
J. Horký, 1. dětská klinika LF UJEP, Brno
I. Pohanka, II. patologicko-anatomický ústav, Brno
M. Šamánek, Kardiopulmonální laboratoř fakultní nemocnice v Motole, Praha
S. Tůma, Kardiopulmonální laboratoř fakultní nemocnice v Motole, Praha
B. Vítek, II. dětská klinika LF UJEP, Brno

Redakce: M. Šamánek, S. Tůma

Vydalo jako suplement Kardiovaskulárního spravodaje Kardio'77
Středisko vědeckotechnických informací
Institutu klinické a experimentální medicíny
v Praze, 1977
Tiskne Polygrafia 6 /Prometheus/, Praha 8
ÚVTEI 73010

Posledná spoločná fotografia lekárov I. DK v júni 1968 pred odchodom 6 kolegov do emigrácie.

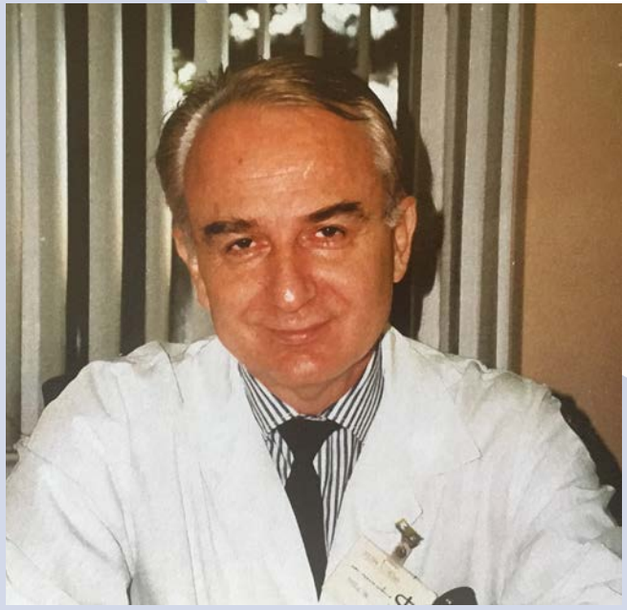
POMÁHAŤ JE NAŠA SRDCOVÁ ZÁLEŽITOSŤ

ČSOB nadácia je hrdým partnerom Detského kardiocentra v Bratislave. V novembri 2021 sa v rámci našej iniciatívy podarilo pre centrum vďaka klientom a užívateľom ČSOB SmartBankingu vyzbierať až 20 000 EUR.

ČSOB NADÁCIA

Nadácia "Heart to Heart" vznikla v snahe pomôcť detskej kardiológii a kardiochirurgii

MUDr. Zoltán G. Meško sa narodil v Košiciach v roku 1928. Promoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave v roku 1952. Celý profesionálny život zasvätil detskej kardiológii. V roku 1968 emigroval a po krátkom pobyte v Nemecku zakotvil v USA, kde získal špičkový tréning v detskej kardiológii u prof. Nadasa v detskej nemocnici v Bostone. Veľkú časť kariéry strávil ako konzultant v St. Francis Hospital, Roslyn, New York. Významnou mierou sa pričinil o napredovanie slovenskej detskej kardiológie napríklad organizáciou zahraničných pobytov slovenských lekárov a zohral dôležitú úlohu aj pri založení Detského kardiocentra. Požiadali sme ho o spomienky na toto obdobie formou krátkeho rozhovoru.

Ako si spomínate na vznik nadácie „Heart to Heart" a ako prispela ku vzniku Detského kardiocentra?

Idea vzniku Detského kardiocentra v Bratislave sa zrodila v roku 1985 na základe informácií o nelichotivom stave detskej kardiológie a kardiochirurgie na Slovensku. Nadácia „Heart to Heart" („Srdcom k srdcu") vznikla v roku 1988 pri snahe napomôcť ich rozvoju po mojej návšteve na I. Detskej klinike v Bratislave v roku 1987. Primárnym počiatočným cieľom nadácie bola výuka a tréning lekárov zo Slovenska v špičkových západných centrách, čo sa nám podarilo dosiahnuť.

Aká bola genéza nasmerovania pomoci cez tzv. Project Hope na Slovensko?

Informácie o možnosti uchádzať sa o tzv. USAID grant v sume 2,6 milióna dolárov som dostal od amerického Slováka zamestnaného na Ministerstve zdravotníctva USA. Dopočul sa o nadácii „Heart to Heart" a usmernil ma na Project Hope. Jeho riaditeľ Dr. William Walsh ma odkázal na prof. Dr. Alda Castanedu, svetovo uznávaného detského kardiochirurga z Bostonu. Po konzultácii s ním, grant USAID bol pridelený do Bratislavy a nie do Varšavy, ako bolo pôvodne plánované.

Ako prispel z vášho pohľadu tento projekt k rozvoju starostlivosti o deti s ochorením srdca na Slovensku?

Pridelenie grantu USAID Ministerstvom zdravotníctva USA pre Project Hope malo zásadný význam pre vznik a rýchlu odbornú životaschopnosť DKC v Bratislave. Kľúčovú úlohu zohrali opakované viactýždňové pobyty tímu odborníkov z Harvardovej univerzitnej nemocnice v Bostone. Tím špičkových lekárov a sestier priniesol so sebou najmä vysokú odbornú úroveň, dlhoročné skúsenosti a najnovšie poznatky v odbore, systém tímovej práce a tiež nevyhnutné technické vybavenie.

Priamo pri liečbe slovenských pacientov všetko intenzívne zdieľali s domácimi lekármi a sestrami vo všetkých zložkách starostlivosti o deti s vrodenými chybami srdca (diagnostika, chirurgia, anestézia, pooperačná starostlivosť).

Začínali ste v USA ako mladý lekár so záujmom o detskú kardiológiu a zároveň emigrant zo socialistického Československa. Stali ste sa uznávaným špecialistom v detskej kardiológii a pomáhali ste pri vzniku moderného kardiocentra v Bratislave. Aká bola vaša odborná cesta po emigrácii?

Do USA som prišiel ako na Slovensku atestovaný detský kardiológ, ale svoju odbornosť som musel získať a obhájiť od úplného začiatku. Po odborno-jazykových nostrifikačných skúškach ECFMG v roku 1967 som získal oficiálnu licenciu v roku 1971 v Bostone, následnú špecializačnú skúšku v odbore pediatria v roku 1982 v Chicagu a následne v odbore detská kardiológia v roku 1983 v San Franciscu. Chcem podotknúť, že získať špecializáciu v detskej kardiológii v USA bolo nepomerne náročnejšie ako na Slovensku. Následne som bol menovaný za konzultanta v St. Francis Hospital v New Yorku, kde som pôsobil až do roku 1997. Po celý čas som zostal v kontakte aj s kolegami zo Slovenska, spomínam vyššie svoj príspevok pre Project Hope a vznik samotného DKC, taktiež som na Slovensko pravidelne posielal odbornú literatúru, ktorá bola vo vtedajšom socialistickom bloku nedostupná.

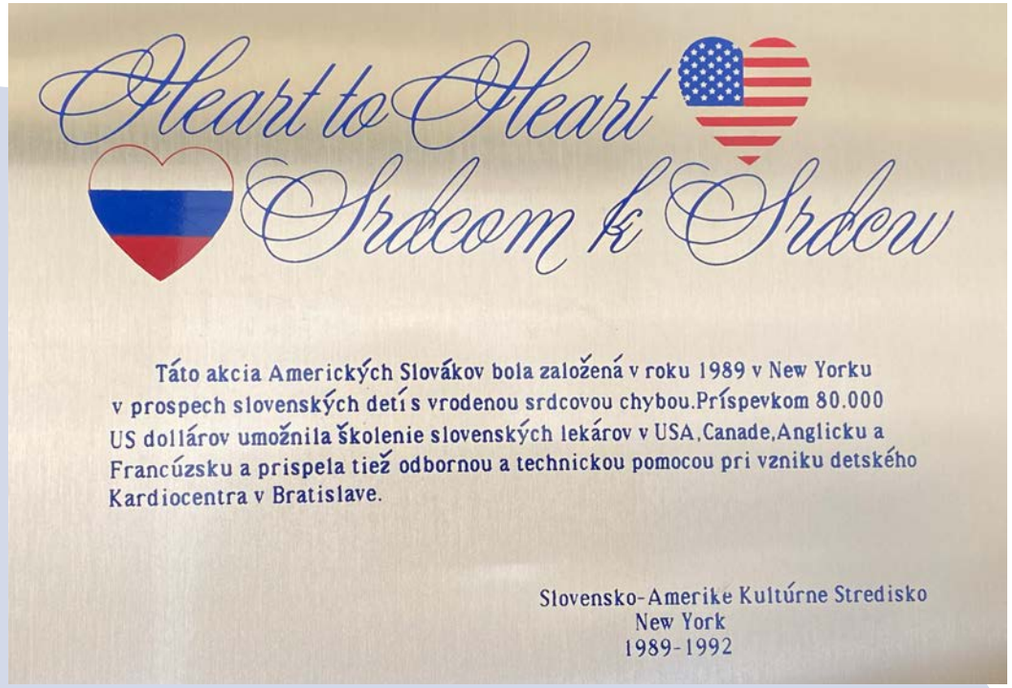
Keď sa obzriete späť, ktoré charakteristiky sú najdôležitejšie pre vytvorenie a udržanie vysokej úrovne klinického pracoviska, ktoré sa stará o deti s ochorením srdca?

Myslím si, že sú to najmä pevný a bezúhonný charakter lídrov a členov tímu, stanovenie si reálnych cieľov, špičková odbornosť, akademická aktivita a česť, odolnosť prekonávať prekážky a vedomie, že v živote neexistujú zlyhania, len ľudia, ktorí sa príliš skoro vzdávajú.

Čo by ste zaželali Detskému kardiocentru pri príležitosti 30.výročia jeho vzniku?
Šťastnú cestu Detské Kardiocentrum a Vivat, Crescat, Floreat ! (Nech žije, rastie a prekvitá!)

MUDr. Martin Záhorec, PhD.
Primár kardiologického oddelenia DKC

Kľúčová bola systematická americká pomoc prostredníctvom “Project Hope”

Prof. Viktor Hraška je svetovo uznávaným detským kardiochirurgom, ktorý začínal svoju profesionálnu kariéru v Ústave kardiovaskulárnych chorôb, terajšom NÚSCH, a. s.. Po tréningu v Bostonskej detskej nemocnici modernú detskú kardiochirurgiu vybudoval v Detskom kardiocentre. Po vedení kardiochirurgických programov v Nemecku a USA sa dnes vracia do NÚSCH, a. s. ako člen jeho predstavenstva. V rozhovore s ním sa pozrieme do obdobia vzniku Detského kardiocentra, ako aj na ciele, ktoré si pri návrate kladie.

Detské kardiocentrum (DKC) predstavovalo spojenie kardiologickej časti z Detskej kliniky na Úprkovej ul. a kardiochirurgickej časti z Ústavu kardiovaskulárnych chorôb na Partizánskej ulici v Bratislave. Ako by ste opísali fungovanie pred spojením a význam vzniku spoločného DKC?

Je dôležité chápať historický aspekt vytvorenia Detského kardiocentra, aby sa chyby z minulosti neopakovali. Moje subjektívne vnímanie fungovania kardiovaskulárnej chirurgie na ÚKVCH, v tom období jediného kardiochirurgického programu na Slovensku, je drsné a poukazuje na nezdravé pomery v medicíne a spoločnosti.

Po skončení lekárskej fakulty v roku 1982, absolvovaní vojenskej služby a postgraduálnej cirkulácie som v roku 1985 ako atestovaný chirurg nastúpil na cievne oddelenie ÚKVCH a po niekoľkých rokoch som sa stal členom kardiochirurgického oddelenia. V tom období špecializované detské kardiochirurgické oddelenie neexistovalo. Deti boli operované „dospeláckymi“ kardiochirurgami, pooperačne liečené na spoločnej jednotke intenzívnej starostlivosti. Napríklad pri 70 ročnom pacientovi po náhrade chlopne ležalo niekoľko kilogramové dojča po uzavretí komorového defektu, zjavne suboptimálny koncept a infraštruktúra.

Detská kardiológia bola koncentrovaná v nemocnici na Úprkovej, avšak odbor trpel roztrieštenosťou. Kooperácia medzi chirurgami a detskými kardiológmi bola limitovaná, materiálne vybavenie a vedomostná úroveň oboch pracovísk nedostatočná. V danom čase som nebol schopný odbornú úroveň liečby vrodených srdcových chýb analyzovať, ale intuitívne som cítil, že zaostávame. Dnes viem, že som sa stal svedkom neprofesionality, kde osobné ambície chirurgov sa nekryli so záujmom pacientov. Argumentácia, že taká bola doba neobstojí, napríklad pražské motolské pracovisko dosahovalo v tom období európsku úroveň. Paradoxne, namiesto snahy o adekvátny re-tréning v Prahe, chirurgovia z ÚKVCH obviňovali kardiológov z Úprkovej a iných detských kardiologických oddelení na Slovensku z nekolegiality, ak komplexnejší pacient nebol poslaný do ÚKVCH. Patrí sa poďakovať detským kardiológom, ktorí si udržali morálnu integritu a hľadali čo najoptimálnejšiu liečbu pre svojich pacientov. V praxi to malo za následok, že väčšina slovenských detí bola liečená v Prahe.

ÚKVCH - Partizánska ulica - začiatky detskej kardiochirurgie.

Výsledky s komplexnejšími chybami na ÚKVCH boli zlé. Navyše zo strany vedenia kardiochirurgie nebol záujem o spätnú konštruktívnu väzbu, alibizmus sa stal pracovnou metódou. Ešte aj dnes si detailne pamätám „Mustardovu“ operáciu transpozície veľkých ciev, ktorej som sa zúčastnil ako tretí asistent. Dvaja hlavní chirurgovia operáciu realizovali, ani jeden z nich operáciu „naživo“ nevidel, len pred zákrokom si prezreli kresby v knihe, ako sa má postupovať. V praxi to vypadalo tak, že šéf kliniky – hlavný operatér si na drevený lopár vypálil lichobežník, ktorý slúžil ako mustra na prípravu záplaty, následne sa vystrihnutú záplatu pokúsil všiť do spoločnej predsiene a vytvoriť systémový a pľúcny venózny tunel. Odhliadnuc od technického aspektu operácie, aj takému laikovi, akým som bol v tom období ja bolo jasné, že tento „modifikovaný Mustard“ nemôže fungovať.

Táto udalosť mala na mňa veľký vplyv. Zapamätal som si, že chirurgickú kariéru treba ukončiť na vrchole výkonnosti, nie po zenite, ako som bol svedkom. Navyše som si uvedomil amorálnosť celého prístupu zo strany hlavných operatérov, odhliadnuc od ich neprofesionality.

Koncom 80-tych rokov vznikol dvojčlenný „špecializovaný“ detský kardiochirurgický tím, ktorý predstavoval výrazný kvalitatívny posun. Začali sa pomerne úspešne operovať dojčatá s komplexnejšími chybami, aj selektované deti s jednokomorovou cirkuláciou. Seniorny chirurg bol technicky zdatný operatér, ale bol poznamenaný dobou. Jeho vedomosti o nových trendoch v odbore boli obmedzené, bohužiaľ nemal jazykovú výbavu a chuť sa postgraduálne vzdelávať, prípadne stážovať v zahraničí a pražské pracovisko ignoroval. Junior bol progresívny, sčítaný, niekoľkokrát navštívil Prahu a bol veľmi motivovaný získavať komplexnejšie chirurgické skúsenosti. Kombinácia know-how seniora s juniorom sa zdala optimálna, bohužiaľ junior nedostával takmer žiadne chirurgické možnosti a frustrovane odišiel. Táto náhoda mi pomohla dostať sa k detskej kardiochirurgii.

Prof. Hraška (vľavo) a prof. Mayer (vpravo) pri operácii komplexnej vrodenej srdcovej chyby.

V roku 1991 som sa prvýkrát dostal “na západ”, keď som sa vďaka finančnej pomoci zo strany amerických slovákov zúčastnil dvojdňovej konferencie o anatomickej korekcii transpozície veľkých ciev v Paríži. Súčasťou konferencie bola aj naživo „prenášaná“ operácia arteriálneho switcha. Vrátil som sa nadšený, videl som úžasné operácie a spísal som detailný 50 bodový návod „how to do it“. To som však netušil, že môj šéf sa pokúsi na základe tohto návodu odoperovať jedného novorodenca s transpozíciou veľkých ciev bez toho, aby aspoň operáciu videl. Zažil som deja-vu, hlavný operatér sa vymenil, namiesto Mustarda to bol arteriálny switch, ale výsledok bol identický. Zistil som, že chirurgické ego, premotivovanosť a snaha stať sa „slávnym“ v našej malej „karpatskej kotlinke“ je toxická kombinácia. Mimochodom, prvý úspešný arteriálny switch bol na Slovensku urobený v januári 1993, keď profesor Mayer z Bostonu mi pomohol s touto v tom období unikátnou operáciou. Myslím si, že to bol úplne prvý arteriálny switch v centrálnej Európe, vrátane Rakúska a Česka. Podstatné však bolo, že na operáciu sme boli všetci perfektne pripravení a usmerňovaní tímom z bostonskej detskej nemocnice, kde sa metodika neonatálneho arteriálneho switcha vyvinula. Takže nešlo o „zlaté chirurgické ručičky“, ale systematickú prácu celého tímu, pričom nikto z nás „netúžil“ po mediálnej sláve, tak typickej snahe v dnešných dňoch. Odmenou nám je, že Martinka už 29 rokov žije plnohodnotný život.

Po rozpade spoločného štátu sa liečba vrodených srdcových chýb začala koncepčne riešiť vytvorením DKC v novootvorenej DFNsP na Kramároch, čím sa optimalizovalo využitie limitovaných zdrojov a skoncentrovalo „know-how“. Náhle malo DKC nielen dobrú infraštuktúru, ale aj niekoľko kvalitných mladých lekárov a sestier, schopných zahraničnú pomoc poskytnutú Slovensko-americkým kultúrnym strediskom (SAKS) a hlavne cez project HOPE pretransformovať na výrazné zlepšenie starostlivosti o deti s vrodenými srdcovými chybami. V nasledujúcej dekáde DKC zaznamenalo výrazný kvalitatívny a kvantitatívny rozvoj, mortalita poklesla z 10 % na 2 %, pričom boli operované najkomplikovanejšie chyby. Od roku 1994 žiadne dieťa nepotrebovalo liečbu v Prahe. Zaviedlo sa 39 nových typov operácií vrátane transplantácie srdca. Zmena indikačného prístupu mala za následok, že 95 % detí bolo primárne korigovaných, z toho viac ako 20 % v novorodeneckom období a 50-60 % v dojčenskom období. Podobný trend bol zrejmý aj v počte diagnostických vyšetrení, rozsahu katétrizácií a intervencií. Dosiahnuté výsledky sa pravidelne prednášali doma aj v zahraničí, extenzívne sa publikovalo v odborných zahraničných časopisoch. DKC bolo prvé pracovisko na svete, kde bol v rámci spolupráce s americkými odborníkmi, intervenčne uzavretý defekt predsieňového septa a veľký arteriálny duktus pomocou tzv. Amplatzovho oklúzora. Ďalší unikátny projekt vznikol, keď DKC od roku 1995 zabezpečovalo v rámci spolupráce s kardiocentrom v Ľubľane liečbu urgentných slovinských novorodencov s komplexnou vrodenou chybou srdca. Ani jednému štátu v EÚ alebo USA sa nepodarilo napodobniť tento typ spolupráce, ktorá zostáva trvalým príkladom tak potrebnej regionalizácie vysoko náročnej liečby.

Americko-slovenský operačný tím.

Po založení DKC mal pre rozvoj DKC kľúčový význam project Hope, o ktorom sme už písali v predchádzajúcich číslach. Aká je vaša osobná skúsenosť?
Významnú úlohu na rozvoji DKC zohrala pomoc amerických Slovákov z projektu "Heart to Heart", kľúčová však bola systematická americká pomoc prostredníctvom "Project Hope" realizovaná cez bostonskú detskú nemocnicu (Boston Children's Hospital - BCH).
Projekt „Heart to Heart" vznikol v rámci Slovensko-amerického kultúrneho strediska (SAKS) (http://slovakamericancc.wixsite.com/slovakamericancc) pod vedením MUDr. Meška, významného amerického detského kardiológa, ktorý pracoval ako detský kardiológ na Sliači a v Bratislave do roku 1968. Projekt mal za cieľ zvýšiť kvalitatívnu úroveň starostlivosti o deti s vrodenými srdcovými chybami (VSCH). Z donácií amerických Slovákov boli pre troch kardiológov financované dlhodobé, 6 až 12 -mesačné, študijné pobyty v USA, Kanade a vo Veľkej Británii. Zároveň bola zakúpená odborná literatúra a prístroje. Lobizmus zo strany „Heart to Heart" cez U.S. Agency for International Development – USAID (https://www.usaid.gov/) upozornil americkú stranu na pretrvávajúce problémy s liečbou VSCH na Slovensku.

Vizita na oddelení intenzívnej starostlivosti. Prof. John Mayer druhý zľava.

Po páde komunistických režimov USAID vyčlenil 2,5 mil. USD na pomoc vybranému zdravotnému odboru v krajinách strednej Európy. DKC zaujalo so svojím projektom zameraným na systematický rozvoj starostlivosti o deti s VSCH na Slovensku. Konzultantom projektu sa stal Project Hope (https://www.projecthope.org/about-us/) ako nezisková humanitárna organizácia, ktorá úspešne pomáhala rozvinúť detský kardiochirurgický program v Poľsku, Krakove. Realizátorom celého projektu sa stal BCH, ktorý má výnimočné postavenie v americkom zdravotníckom a vzdelávacom systéme. BCH je súčasťou Harvard Medical School a kolískou detskej kardiológie a kardiochirurgie na svete. Pod vedením Johna E. Mayera, jedného z kľúčových kardiochirurgov sa vytvorila pracovná skupina kardiológov, anesteziológov, operačných sestier, perfuziológov a pooperačných sestier z BCH, ktorá po prvej návšteve v Bratislave v novembri 1992 pripravila komplexný plán rozvoja DKC. Následne vznikli americko-slovenské pracovné skupiny zamerané na diagnostiku, chirurgickú liečbu a pooperačnú starostlivosť a vytvorili sa veľmi pevné partnerské vzťahy. Slovenské deti boli liečené americko- slovenským tímom. Komplexne a kriticky boli hodnotené dosiahnuté výsledky, pričom každá nasledujúca návšteva partnerov z BCH kvalitatívne posunula liečbu detí s VSCH. V plnom rozsahu sa aplikoval koncept "team approach and mentorship". V období 1992 – 1994 sa uskutočnilo 5 návštev BCH tímu v Bratislave. Veľmi dôležitá bola edukačná pomoc. Slovenskí lekári a sestry absolvovali dlhodobé pobyty v BCH s cieľom odovzdať nadobudnuté know-how ostatným členom DKC tímu. V rámci edukačného programu navštívilo 7 slovenských lekárov a 4 sestry BCH. Zároveň bolo zainvestované cca 1 mil USD do nevyhnutného prístrojového vybavenia DKC, boli zakúpené učebnice a zabezpečený prístup k odborným časopisom atď.

Minulý rok sa DKC presťahovalo do novej budovy v areáli NÚSCH. Vy ste boli jedným z kľúčových aktérov, ktorí presadili výstavbu novej budovy pre starostlivosť o deti s ochoreniami srdca.
Zrealizovanie výstavby nového DKC pre mňa predstavuje typický "dreams come true". Finančný základ pre výstavbu bol zabezpečený ešte v 90-tych rokoch, keď minister zdravotníctva Rudolf Zajac, jeden z mála politikov s víziou, súhlasil s alokáciou kapitálu pre výstavbu nového centra. Trvalo ďalších cca 25 rokov, keď sa projekt zrealizoval v rámci rozšírenia NÚSCH, a. s.. V súčasnej dobe sa spoločensko – medicínske požiadavky liečby vrodených srdcových chýb výrazne menia. Pri vzniku DKC bolo potrebné zvládnuť diagnostiku a liečbu novorodencov a dojčiat. Dnes výrazne stúpa počet dospelých odoperovaných pacientov s vrodenými srdcovými chybami. Vzhľadom na predvídateľné zlyhávanie jednokomorovej cirkulácie v horizonte 15-20 rokov po operácii budú mnohí pacienti potrebovať mechanickú podporu cirkulácie s následnou transplantáciou. Zároveň liečbu (intervencie, operácie) budú potrebovať aj 30-60 roční pacienti po operácii Fallotovej tetralógie, transpozície veľkých ciev, atrioventrikulárneho kanála a pod. Chirurgická liečba vrodených srdcových chýb je z dlhodobého hľadiska v mnohých prípadoch paliácia, čo si vyžaduje celoživotné sledovanie a liečebnú starostlivosť o pacientov s vrodenými srdcovými chybami. Nová budova a spojenie s NÚSCH, a. s. predstavuje pre ďalší rozvoj DKC neopakovateľnú príležitosť vytvoriť nový koncept pre 21. storočie, ktorý zohľadní nové diagnosticko-liečebné výzvy pri rešpektovaní historických súvislostí vzniku a rozvoja DKC.

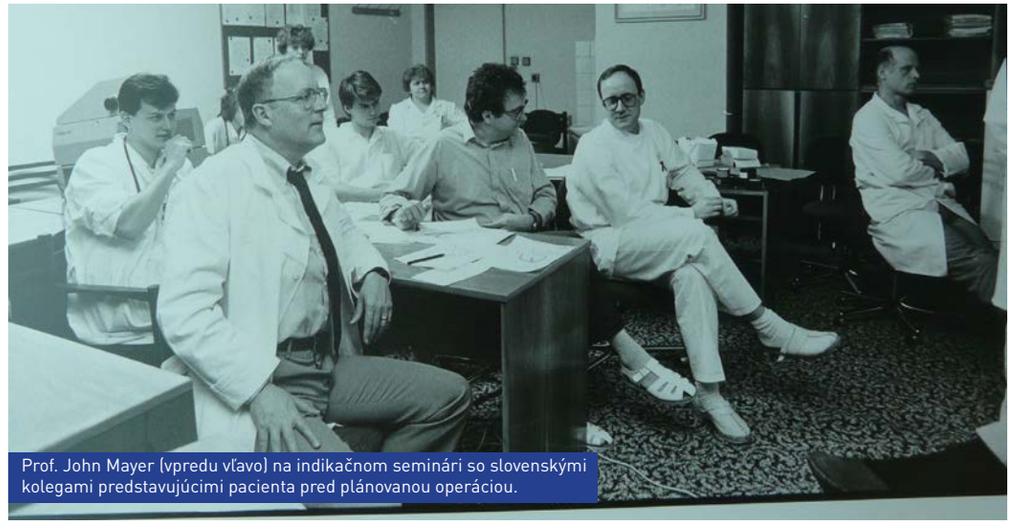
Pôsobili ste v zahraničí, Nemecku a USA. Ako by ste porovnali tieto systémy starostlivosti o deti s ochoreniami srdca?
Posledných 25 rokov som viedol detské kardiochirurgické programy v Bratislave (DKC) v Hamburgu (Univerzitná nemocnica Eppendorf), v Sankt Augustine/Bonne (Nemecké detské kardiochirurgické centrum) a v Milwaukee (Children's Wisconsin & Medical College of Wisconsin), tj. zodpovedal som za rozvoj štyroch detských kardiochirurgických programov v troch krajinách na dvoch kontinentoch. Zistil som, že porovnateľné klinické výsledky môžu byť dosiahnuté rôznymi postupmi, inými slovami, je mnoho ciest, ktoré vedú do Ríma. Ľudský faktor je však dominantou úspechu. Určitá limitovanosť zdrojov nemusí negatívne ovplyvňovať výsledky, naopak, podporuje kreativitu a zjednodušenie liečebných postupov. Americký systém je komplexnejší, viac výskumne orientovaný, dostupnosť zdrojov je neporovnateľná s Nemeckom alebo Slovenskom. Zásadný rozdiel je v stupni digitalizácie zdravotníckych systémov a v dostupnosti klinicky orientovaných robustných databázových systémov. Každopádne tieto rozdiely vytvárajú „len" infraštrukturálny základ zdravotníckej starostlivosti, kľúčovým je profesionálna úroveň zdravotníckeho personálu a vzťah k pacientovi. Pacient/rodič má hlavne v americkom systéme nedotknuteľné postavenie. Celá činnosť sa úplne prirodzene koncentruje okolo jeho zdravotníckych a spoločenských potrieb a je úlohou nemocnice a zdravotníckeho personálu, aby maximálne vychádzal v ústrety. Typická je stavovská hrdosť, ktorá odráža aj spoločenské ohodnotenie zdravotníkov ako takých. Nemecký systém je "štíhlejší" v počte lekárov, sestier a stredného zdravotníckeho personálu, avšak kvalita poskytovania starostlivosti je porovnateľná s USA. Výhodou je typická nemecká pracovitosť a dobrá organizácia práce. Napríklad, s tým istým počtom chirurgov sme v Nemeckom kardiocentre v Sankt Augustine odoperovali 2,5 väčší počet pacientov ako je to momentálne v DKC. To isté, dokonca vo väčšej miere, platí aj pre pooperačnú starostlivosť a lôžkové oddelenie.

Po príchode na Slovensko mám pocit, že sa niekde stratila pozitívna energia, systém je zacyklený v negatívnom móde, zdôrazňujú sa hlavne nedostatky a chýba oprávnená hrdosť nad dosiahnutými výsledkami. Na druhej strane som bol pozitívne prekvapený materiálnym vybavením pracovísk.

S akými hlavnými cieľmi sa vraciate na pôdu ústavu, kde ste strávili prvé roky svojej kardiochirurgickej praxe?
Moju úlohu chápem v usmerňovaní transparentných diskusií o nasledovaní DKC a NÚSCH-u ako takého. Cieľom je zosúladiť terajšiu infraštuktúru a usporiadanie oddelení a ich personálne zabezpečenie s novými trendami v našom odbore. Je nevyhnutné transparentne a kriticky vyhodnocovať krátkodobé a dlhodobé výsledky liečby. Zároveň je potrebné rozvíjať špeciálne programy v oblasti fetálnej medicíny, genetiky, transplantácie a mechanickej podpory, jednokomorovej cirkulácie, Marfanovho syndómu a pod. Veľmi dôležité je z dlhodobého hľadiska štrukturálne a odborne zabezpečiť liečbu dospelých odoperovaných pacientov s vrodenými srdcovými chybami. Je potrebné sa zamyslieť, akým smerom sa má digitalizácia NÚSCH-u v kontexte slovenského zdravotníctva uberať. Zmysluplná digitalizácia je základom zefektívnenia práce, v ktorej evidentne v porovnaní s okolitými krajinami zaostávame.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
Primárka Oddelenia anestéziológie
a intenzívnej medicíny DKC

Zdroj foto: Milan Illík

Prof. John Mayer (vpredu vľavo) na indikačnom seminári so slovenskými kolegami predstavujúcimi pacienta pred plánovanou operáciou.

Poslanie, ktoré trvá takmer 50 rokov

Jej profesionálny život sestry trvá neuveriteľných 48 rokov. Námestníčka generálneho riadteľa NÚSCH, a.s. pre ošetrovateľstvo **PhDr. Oľga Sekaninová** hovorí, že to boli prekrásne roky. Ani raz neoľutovala, že sa stala sestrou a že vykonávala túto prácu, aby pomáhala prinavracať deti do života v plnom zdraví. V rozhovore si zaspomínala na svoje pracovné začiatky, na najnáročnejšie chvíle, aj na zmeny a pokroky v ošetrovateľstve.

Detské kardiocentrum vzniklo pred 30. rokmi, kde začala tá vaša cesta?
Moja cesta s kardiocentrom začala mojím nástupom na I. detskú kliniku na Úprkovej ulici po ukončení školy. Bola som tam na povinnej mesačnej praxi. Veľmi sa mi tam zapáčilo a uvedomila som si, že to je to miesto, kde by som chcela pracovať. Stretla som sa s detičkami, ktoré čakali na katetrizáciu alebo operáciu srdca. Ja som sa za pomoci mojich skúsenejších kolegýň začala o tieto detičky starať. Tam prebehlo moje prvé stretnutie aj s pani profesorkou Jakubcovou, s pani doktorkou Maliarikovou a s pánom profesorom Mašurom.

Ako si spomínate na začiatky?
Začiatky boli ťažké. Prechádzala som všetkým od začiatku, na oddelení detí od troch rokov. Práca s deťmi ma neskutočne bavila. Bola síce veľmi náročná, mnohokrát vyčerpávajúca, ale potom, keď som videla to malé stvorenie odchádzať domov po operácii srdiečka, bola som šťastná a tešila som sa z toho. Moje začiatky práce ako sestry veľmi ovplyvnil výborný kolektív mojich kolegýň a aj lekárov, s ktorými som na Úprkovej pracovala. Veľmi mi pomohli svojimi radami, skúsenosťami, za čo som im dodnes vďačná.

Čo bolo vo vašej pozícii najnáročnejšie?
Samozrejme práca s chorými detičkami, ktoré trpeli, ma mnohokrát privádzala do situácie, že som nevedela, či budem v tej práci pokračovať. Ale zase na druhej strane to dieťa, keď na mňa uprelo tie očká a zobrala som ho na ruky, pohladkala a potom sme sa o ne starali ma presvedčila ostať. Aj spolupráca s rodičmi bola náročná, pretože rodičia ešte nemohli byť hospitalizovaní s detičkami, chodili len na návštevu a my sestry, ktoré sme sa o deti starali, sme museli tých rodičov upokojiť a povedať, že deti sú v dobrých rukách, aby aj oni mali pocit, že o deti je dobre postarané. Bolo veľmi dôležité pracovať s empatiou, ktorú v sebe každý človek má, len ju musí v pravej chvíli využiť.

Stali ste sa vedúcou sestrou na Kardiologickom oddelení DKC v náročných podmienkach. Aké boli priority vedúcej sestry v tom čase?
Práca vedúcej sestry na kardiologickom oddelení bola náročná, ale bola pre mňa tiež veľkým prínosom. Snažila som sa, aby sme sestrám, ktoré sme prijímali na naše oddelenie, vytvorili podmienky, aby sa tam cítili dobre a aby sme im odovzdali čo najviac skúseností od nás starších sestier. Pri tomto som si vždy spomenula, ako mňa prijal kolektív na Úprkovej. To bolo takým mementom, že som chcela, aby sa celý kolektív správal k novým sestrám, ale aj sanitárom tak, ako mňa vtedy prijal kolektív, čo bola pre mňa veľká škola. Dodnes som im za to vďačná. Dievčatá prídu zo školy, skúsenosti z praxe majú minimálne a mnohokrát to prostredie, do ktorého prídu, ich vyformuje aj do ďalšej praxe, a to je veľmi dôležité. Tomuto som zostala verná dodnes, aj keď pracujem ako námestníčka pre ošetrovateľstvo. Vždy upozorňujem sestry na oddeleniach, aby sa správali k novým kolegom ústretovo, hovorili s nimi, lebo je to veľmi dôležitý moment aj pre zotrvanie novej sestry na pracovisku.

Po odštartovaní činnosti DKC sa vytvárali aj sociálne väzby, tvorili sa tímy, ako si na to spomínate?
V roku 2009 sa Detské kardiocentrum stalo súčasťou Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb. V tom čase som pracovala ako námestníčka pre pracovisko Detského kardiocentra a po zlúčení som bola oslovená generálnym riaditeľom na prebratie funkcie námestníčky pre ošetrovateľstvo v celom ústave. Moje rozhodovanie nebolo jednoduché aj z toho dôvodu, že celý môj profesijný život som pracovala s deťmi a práca s dospelými bola zase trochu iná. Obavou pre mňa bol aj väčší počet zamestnancov, ale bola to pre mňa výzva. Dohodli sme sa, že to vyskúšame a keď to nepôjde, tak to ukončíme. V tejto pozícii pracujem už 13 rokov a myslím si, samozrejme za pomoci celého vedenia, pána generálneho riaditeľa, mojich kolegýň, vedúcich sestier, že sme si utvorili jeden skvelý kolektív. Máme skutočne veľmi dobré vzťahy. Vedúce sestry mi veľmi pomáhajú a myslím si, že vážnejšie problémy pri riešení bežných denných povinností nenastali. Posledné dva roky prechádzame veľmi ťažkým obdobím, ktoré zasiahlo celú spoločnosť a zdravotníctvo mimoriadne. Aj v týchto ťažkých chvíľach boli všetky vedúce sestry veľmi ústretové aj pri zostavovaní služieb a zabezpečení personálu na covid oddelení. Myslím si, že toto veľmi náročné obdobie nás ešte viac zocelilo a tie vzťahy sú veľmi dobré. Ja si veľmi vážim všetky moje kolegyne, sestry, sanitárov. Je to tímová práca a jeden bez druhého nemôžeme podávať výkony a takú kvalitnú starostlivosť o akú sa snažíme.

Ako by ste zhrnuli váš profesionálny život s malými srdiečkármi a neskôr aj veľkými srdciarmi?
Ako som spomínala, môj profesionálny život ako sestry trvá 48 rokov. Môžem povedať, že to boli prekrásne roky. Ani raz som neoľutovala, že som sa stala sestrou a že som vykonávala a stále vykonávam toto povolanie. Či s malými pacientami alebo s dospelými, stále je to poslanie, aby sme ľuďom pomáhali, aby sa navracali či deti alebo aj dospelí do života v zdraví. Úlohou nás sestier je uľahčiť im to a poskytnúť pomoc pri pobyte v nemocnici.

M.K.

Medzinárodná podpora rozvoja Detského kardiocentra

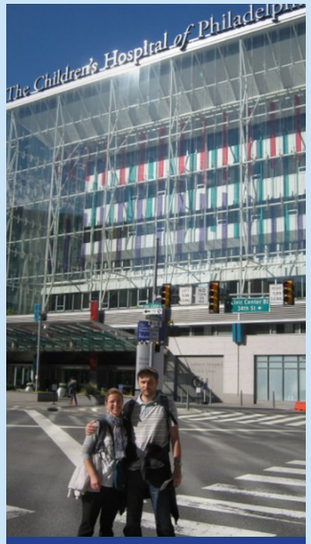
Medzinárodná spolupráca je dôležitá pre Detské kardiocentrum od jeho založenia v roku 1992. V začiatkoch fungovania Detského kardiocentra zohral významnú úlohu vládny program USA, **The Project Hope**, ktorý predstavoval finančnú a technickú pomoc ako aj odbornú spoluprácu so špičkovou **Detskou nemocnicou v Bostone**. Následne, vďaka profesorovi Dr. Gilovi Wernovskému, sa začala naša spolupráca s **Detskou nemocnicou vo Filadelfii** (v skratke nazývaná CHOP: Children´s Hospital of Philadelphia).

Prof. Gil Wernovsky

Dr. Wernovsky na Oddelení intenzívnej starostlivosti Detského kardiocentra v roku 1993.

Detská nemocnica vo Filadelfii

Účasť na konferenciách pediatrickej kardiológie organizovaných Detskou nemocnicou vo Filadelfii.

Lekári Detského kardiocentra sa každoročne zúčastňujú CHOP konferencií pediatrickej kardiológie za účelom získania najnovších informácií o diagnostike a liečbe detí s ochoreniami srdca.

Lekári DKC s prof. Gilom Wernovským.

Študijné pobyty lekárov DKC v CHOP, väčšinou 6-týždňové, boli s jasne definovaným zámerom, a to získať čo najviac vedomostí v určitej problematike a po návrate domov zaviesť nové metódy v Detskom kardiocentre. Takto boli vyškolení lekári napríklad v oblasti echokardiografie, magnetickej rezonancie, anestéziológie a intenzívnej medicíny, simulačného tréningu, ale aj špeciálny pedagóg, ktorý pôsobí v projekte Žijem naplno. Pobyty finančne podporovala Nadácia Detského kardiocentra.

Stredisko pre simulačný tréning v CHOP.

Tréning za účelom tvorby a využitia 3D modelov srdca.

Pobyty CHOP expertov v DKC - Americkí špecialisti z CHOP navštívili Detské kardiocentrum za účelom zavedenia nových diagnostických a terapeutických postupov. Program je podporovaný Fulbrightovou nadáciou/Veľvyslanectvom USA a Nadáciou Detského kardiocentra.

Detská pneumologička, Dr. Raezelle Zinman a profesor Brian Hanna, expert pre liečbu pľúcnej hypertenzie.

Dr. Paul Stephens v DKC za účelom zavedenia programu testovania fyzickej zdatnosti detí s ochoreniami srdca (spiroergometrické vyšetrenia).

Videokonferencie s expertami z CHOP slúžia od roku 2013 na konzultáciu najkomplexnejších pacientov, teda tých, u ktorých je liečba zložitá, a hlavne, nie je jednoznačná. Veľvyslanectvo USA v Bratislave poskytlo videokonferenčné zariadenie pre telemedicínske prenosy.

Pán veľvyslanec Theodore Sedgwick s pani manželkou (v strede) s kolektívom Detského kardiocentra

Videokonferencie v priestoroch Veľvyslanectva USA v Bratislave

Veľvyslanectvo USA v Bratislave darovalo videokonferenčné zariadenie Detskému kardiocentru v júni 2016.

Lekári Detského kardiocentra sa zúčastnili viac ako 30-tich Salzburských seminárov s americkými a rakúskymi lektormi.

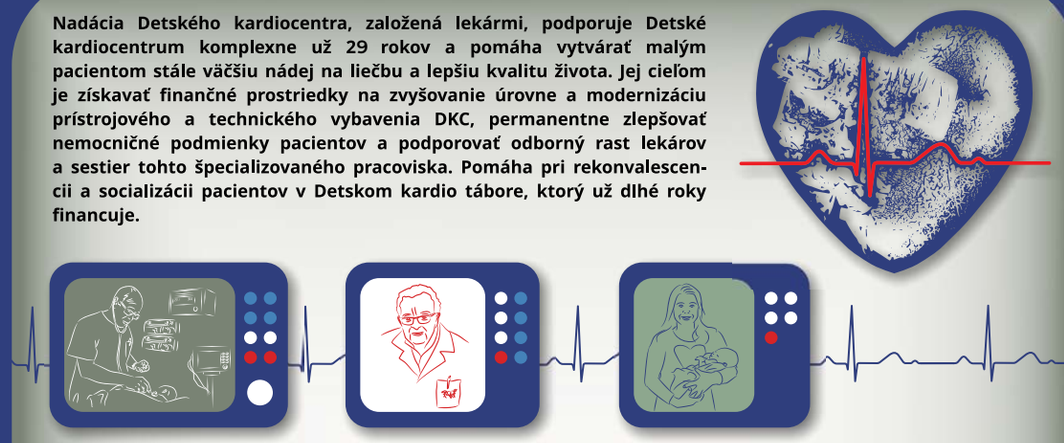
Americko-rakúska nadácia, **The American-Austrian Foundation (AAF)** podporuje vzdelávanie lekárov v mnohých krajinách včítane Slovenska. V rámci pediatrie spolupracuje s CHOP. V súčasnosti AAF pomáha Detskému kardiocentru stať sa centrom excelencie.

V Bratislave sme zorganizovali niekoľko konferencií, ktoré lektorovali lekári z CHOP a finančne podporilo AAF.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
Primárka Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny DKC

Nadácia Detského kardiocentra, založená lekármi, podporuje Detské kardiocentrum komplexne už 29 rokov a pomáha vytvárať malým pacientom stále väčšiu nádej na liečbu a lepšiu kvalitu života. Jej cieľom je získavať finančné prostriedky na zvyšovanie úrovne a modernizáciu prístrojového a technického vybavenia DKC, permanentne zlepšovať nemocničné podmienky pacientov a podporovať odborný rast lekárov a sestier tohto špecializovaného pracoviska. Pomáha pri rekonvalescencii a socializácii pacientov v Detskom kardio tábore, ktorý už dlhé roky financuje.

Naše spoločné úspechy:

• Prístroj na mimotelový obeh
• Echokardiografické prístroje
• Pristroje na umelú pľúcnu ventiláciu
• Prenosné Ekg prístroje
• Externý kardiostimulátor
• Defibrilátor
• Vysokoprietokové respiračné systémy pre podávanie kyslíka
• Cievny sonograf
• Vysokofrekvenčný oscilátor hrudnej steny pre dychovú rehabilitáciu
• Elektrická odsávačka
• Injektomaty
• Infúzne pumpy
• Výhrevné lôžka
• Masážne prístroje
• Vibračné lehátka
• Prístroj na polohovanie pacientov
• Chirurgická lampa
• Torzo pre nácvik resuscitácie a veľa ďalších medicínskych a zdravotníckych pomôcok pre rehabilitáciu a rekonvalescenciu pacientov
• Nábytok do ambulancií, vyšetrovní, na oddelenia
• Špeciálne polohovacie postele s príslušenstvom pre pacientov
• Zariadenie izieb a kuchynky pre rodičov
• Klimatizácia na kardiologické oddelenie
• Televízory do izieb + zosieťovanie rozprávkového kanálu
• Rekonštrukcia priestorov pre realizáciu konzílií
• Hračky a technické vybavenie (počítače, tablety) pre zlepšenie podmienok dlhodobej hospitalizácie pacientov
• Dlhoročné financovanie Detského kardiotábora v spolupráci s OZ Ružová margarétka
• Podpora vzdelávania slovenských detských kardiológov v Detskom kardiocentre

1: Externý kardiostimulátor
2: OAIM - sonografický prístroj na vyšetrenie ciev
3: OAIM - elektrická odsávačka
4: Nábytok na JIS
5: Postele pre deti
6: JIS - Výhrevné lôžko

Ďakujeme všetkým ľuďom s veľkým srdcom, ktorí prostredníctvom Nadácie Detského kardiocentra pomáhajú malým pacientom zvyšovať nádej na záchranu života či ich uzdravenie. Ďakujeme, že myslíte práve na nás pri rozhodovaní sa o **darovaní 2% z daní**, či zbieraní **Shell ClubSmart Bodov** pre Nadáciu DKC na čerpacích staniciach Shell, ale aj pri zasielaní **prázdnych SMS správ na číslo 872**. Sme úprimne šťastní, že vás máme a že ste nám nablízku vždy, keď vás potrebujeme.

Ak sa rozhodnete podporiť nás, prikladáme potrebné informácie:

nadácia detského kardiocentra

Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1
833 48 Bratislava
Tel: 0915 699 551
www.nadaciadkc.sk
Fb: Detske kardiocentrum

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s.
Číslo účtu:
4018960147 / 7500

MUDr. Michal Holáň spomína na založenie DKC a jeho nadácie

30 rokov ubehlo neskutočne rýchlo. Ani sa nechce veriť, že Detské kardiocentrum (DKC) už taký dlhý čas existuje a svojou výnimočnou, náročnou a zodpovednou prácou pomáha deťom s vrodenými chybami srdca a zachraňuje ich životy. Intenzívna spolupráca a spojenie síl lekárov I. Detskej kliniky na Úprkovej ulici a špecialistov z Ústavu kardiovaskulárnych chorôb na Partizánskej ulici v Bratislave vyvrcholilo v roku 1992, keď sa I. Detská klinika presťahovala do novej budovy DFNsP a vzniklo Detské kardiocentrum. Lekári sa rozdelili, časť ostala v I. Detskej klinike a časť lekárov sa pridala k novo vzniknutému DKC. Dovtedy aj následne lekári realizovali svoje predstavy o centre pre kardiologicky choré deti na dennom poriadku. Nadšenie a zápal pre úžasnú myšlienku viedol k vzniku Detského kardiocentra pod hlavičkou Detskej Fakultnej nemocnice.

Každodenný boj o pokrytie potrieb pre profesionálnu činnosť kardiocentra si vyžadoval myslieť nie iba medicínsky. Potrebovali sme základné vybavenie, špeciálne prístroje, dovzdelávanie lekárov a sestier a financie štátu ich nestíhali pokryť. V tom čase sa vrátil primár Jozef Mašura, zo zahraničnej cesty - z pre nás konečne dostupných špičkových, západných pracovísk detskej kardiológie. Priniesol veľa inovatívnych myšlienok, postrehov a tu sa zrodil aj nápad založiť pri DKC, dovtedy nami nepoznanú inštitúciu - nadáciu, podľa vzoru navštívených zahraničných pracovísk.

Bolo to niečo celkom nové, ale cieľ sme mali jasný – musíme do kardiocentra dostať peniaze, ktoré dokážu preklenúť finančnú mizériu, v ktorej v tej dobe bolo celé zdravotníctvo.

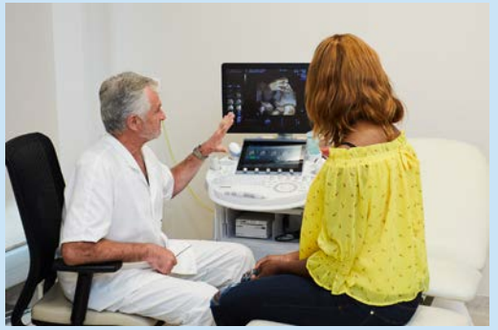
Na začiatku sme boli s profesorom Mašurom sami dvaja. Jozef doniesol myšlienku a ja som sa pustil do boja s veternými mlynmi, čo predstavovalo kolotoč úradov, predpisov, presvedčovaní, potvrdení. Taktiež v rámci DFNsP sme museli ustáť tlaky riaditeľstva nemocnice, ktoré chcelo mať dosah na našu nadačnú aktivitu. To sme dopustiť nemohli, nakoľko by sme sa následne veľmi komplikovane dostávali k tak potrebným finančným prostriedkom, ktoré sme do nadácie získavali. Boli to peniaze na financovanie budovania DKC a na nič iné.

Začiatky neboli ľahké, vybavovanie bolo nekonečné, ale vedeli sme, že založenie nadácie pomôže aspoň pri zaobstarávaní základných vecí pre bežnú prevádzku kardiocentra. Nakoniec bolo naše úsilie úspešné a my sme na tú dobu založili jednu z prvých nadácií v zdravotníctve, „Nadáciu Detského kardiocentra – NDKC"

Hlavným ťažiskom činnosti nadácie bolo a doteraz je, vytvárať finančné zdroje na skvalitnenie diagnostických a liečebných postupov, vytváranie lepších hospitalizačných podmienok pre detských pacientov a ich rodičov počas ich pobytu v Detskom kardiocentre, ako aj zlepšiť vzdelávanie lekárov a zdravotníckeho personálu.

Začiatky existencie nadácie boli spojené aj s výrazným entuziazmom ľudí, ktorí sa postupne zapájali do nadačnej práce. S úsmevom si spomínam, že ako lekár som sa prihlásil na dvojtýždňové školenie v účtovníctve, ktoré som skončil s diplomom certifikovaného účtovníka. Krátko na to som vymyslel účtovný software, šitý pre potreby našej nadácie, ktorý udržiaval všetky finančné toky jasné a prehľadné. Jednotlivé oddelenia kardiocentra mali úplný prehľad o koľko finančných prostriedkov sa pričinili a čo si môžu dovoliť kúpiť na svoje oddelenia.

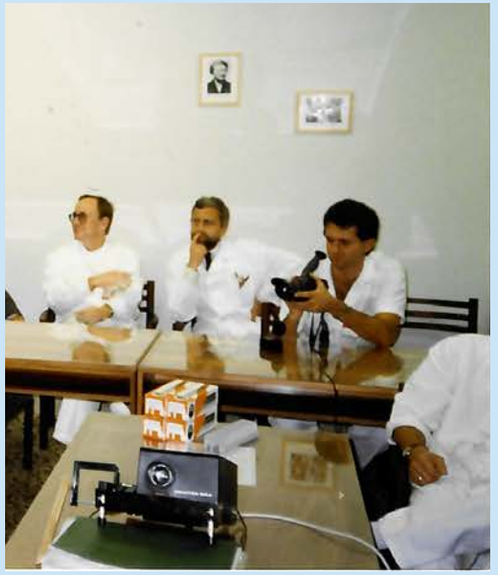
Taktiež rád spomínam na jednu z množstva nočných služieb v kardiocentre, keď som sa snažil vymyslieť niečo, čo by navonok charakterizovalo nadáciu, čo by jej robilo reklamu, aby sa ľahšie dostala do povedomia ľudí. Vedel som, že by to malo byť logo, ktoré by jasne a zrozumiteľne upútalo detským vzhľadom, problematikou srdiečka a zároveň aj nejakým znakom typickým pre kardiológiu. Po rôznych náčrtoch som dospel k dosť „infantilnej" kresbe chlapčeka, ako stojí na EKG krivke a opiera sa o červené srdce. Čas služby rýchlo ubiehal, náčrtok som musel odložiť a hoci som nebol s výsledkom celkom spokojný, bežal som na oddelenie urobiť večernú vizitu. Pri návrate na lekársku izbu ma už čakala pri dverách manželka s večerou. Všimla si na stolíku kresbu budúceho loga a so slovami že "na logu nemôžem diskriminovať ženskú časť populácie", s úsmevom zobrala moje náčrtky, dokreslila na druhú stranu srdca dievčatko a krivku EKG prekreslila krížom cez srdce, do rúk oboch postavičiek, takže zároveň EKG dostalo aj význam švihadla, s ktorým sa deti hrajú. V momente som vedel, že toto je to pravé o čo som sa doteraz snažil!

Hneď ďalší týždeň sme dali urobiť krásne nadačné samolepky, spojil som sa s ľuďmi z vedenia slovenskej pošty a dali sme si urobiť vlastné poštové šeky, na zadnej strane s logom nadácie. Zo začiatku sme mali obavu, či po toľkom úsilí bude náš projekt životaschopný, či vôbec niekoho oslovíme. Skutočnosť však predbehla naše očakávania, a tak sme si z prvých peňazí mohli dovoliť kúpiť vybavenie do detských herní, kúpili sme počítače pre lekárov na oddelenia, kúpil sa vyhovujúci nábytok do čakární, na oddelenia, do lekárskych izieb.

Ako prví v budove Detskej Fakultnej nemocnice sme pospájali jednotlivé oddelenia počítačovou sieťou. Na tú dobu to bola veľká novinka a pomoc. Neskôr sme boli schopní vybaviť už aj intenzívne oddelenie RAP kvalitnými monitormi, infúznymi pumpami. V priebehu prvých rokov sme kúpili aj drahé prístrojové vybavenie pre mimotelový obeh na operačnú sálu, špeciálne okuliare s lupou pre chirurgov atď.

V roku 1997 sa vtedajšia vláda rozhodla pre preregistráciu nadácií, samozrejme s novými pravidlami, povinnosťami a s rôznymi hláseniami od daňového úradu, až po Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekciu verejnej správy. Nový termín preregistrácie bol dosť šibeničný, preto z toho dôvodu na Slovensku zaniklo veľmi veľa nadácií. Aj v rámci Detskej fakultnej nemocnice sme ostali ako jediná funkčná nadácia s dátumom novej registrácie dňa 11.augusta1997. Keby som mal zhodnotiť tých prvých 14 rokov, čo som bol správcom nadácie, môžem povedať, že nadácia splnila to, čo sme od nej očakávali. Naozaj výrazne pomohla pri práci lekárov, sestričiek. Lekárom sa hradil poplatok na zahraničných konferenciách, či sa prispievalo na študijné pobyty na renomovaných pracoviskách. Pomohlo sa chorým deťom a ich rodičom skultúrniť a spríjemniť dlhé obdobie, ktoré museli stráviť spolu v kardiocentre. V priebehu desiatok rokov sa NDKC stala nezanedbateľnou súčasťou progresie detskej kardiológie na Slovensku a som veľmi rád, že som mohol stáť pri zrode DKC a jeho nadácie!

MUDr. Michal Holáň

Americká veľvyslankyňa v Detskom kardiocentre

Koncom roka 2021 poctila svojou návštevou Detské kardiocentrum, pracovisko NÚSCH, a.s., americká veľvyslankyňa **BRIDGET BRINK**. Kvôli pandémii sa stretnutie uskutočnilo pred krásnym novým pavilónom Detského kardiocentra.

Pani veľvyslankyňu privítali generálny riaditeľ NÚSCH, a.s., Mongi Msolly, primárka OAIM Detského kardiocentra Ľubica Kováčiková, namestník a primár Kardiologického oddelenia Detského kardiocentra Martin Záhorec a riaditeľka Nadácie DKC Mária Kadlečíková.
Ďakujeme za milú návštevu, darčeky a prekvapenia pre našich malých pacientov.

J.K.

V nadácii nado mnou držia ochrannú ruku

Narodil som sa s ťažkou vrodenou srdcovou chybou s diagnózou hypoplastický ľavokomorový syndróm. Už na siesty deň môjho života ma museli lekári v Detskom kardiocentre operovať, čím mi zachránili život. Počas niekoľkých rokov som absolvoval viac operácií, ktorými mi lekári v Detskom kardiocentre (DKC) vykonali vylepšenia na mojom srdiečku, čím mi umožnili ďalej žiť.
Moja mamina bola veľmi akčný človek a snažila sa Detskému kardiocentru pomáhať v jeho napredovaní tak ako vedela, lebo bola nesmierne vďačná za to, ako sa lekári a sestričky o moje srdiečko starali. Bol som ešte malé, niekoľkotýždňové bábätko, keď sa pri mojich častých hospitalizáciách v DKC mama spoznala s riaditeľkou Nadácie DKC pani Kadlečíkovou, ktorá sa o náš príbeh zaujímala a snažila sa nám pomáhať a spestrovať hlavne moje detstvo.

Mamina ma vychovávala sama a žili sme v Bratislave. Ale pretože mi chcela vytvoriť lepšie podmienky pre zdravší život, presťahovali sme sa do dediny Hurbanova Ves. Tu sme zažívali šťastné spoločné chvíle, mali sme domáce zvieratká a pestovali zeleninku. Na tieto chvíle veľmi rád spomínam a vraciam sa k nim v spomienkach. Ale prišla ťažká rana a moja mamina vážne ochorela. Dlho sa liečila, no žiaľ tento ťažký boj prehrala.
Keď som mal deväť rokov, presťahoval som sa späť do Bratislavy, do mojej náhradnej rodiny k tete Ľudke (maminkinej sestre) a ujovi Vilkovi. S nimi som získal aj dvoch mojich skvelých „bráškov", mojich bratrancov, už dospelákov - Martina a Juraja.

S mojou novou rodinou som sa cítil veľmi dobre, každý rok sme chodili na dovolenku do Tatier a časté výlety po Slovensku, kde sme spolu prežili množstvo nezabudnuteľných zážitkov, na ktoré stále rád spomínam. Postupne sme sa rozrástli o tri netere a jedného synovca a zažívame spolu kopu zábavy a príjemných chvíľ pri rodinných stretnutiach.

Z dôvodu môjho ochorenia som začal navštevovať základnú školu pre deti s telesným postihnutím na Mok-

rohájskej, kde ďalej študujem na Obchodnej akadémii a tento rok budem maturovať.

Moje detstvo bolo sprevádzané aj krásnymi zážitkami, ktoré vytvárala pre mňa aj pani Kadlečíková z Nadácie DKC. Pozývala ma na všetky akcie nadácie, ako napríklad Mikuláš, Deň detí, krst kalendára, benefičné koncerty, ktorých som sa rád zúčastňoval. Občas ma na týchto podujatiach oslovili aj médiá, aby som niečo povedal o sebe, ale aj o DKC, či nadácii, a tak som sa stal tak trochu „hovorcom" za nás pacientov, lebo som nemal strach z kamery ani mikrofónu.

Na akciách nadácie som sa spoznal s mnohými zaujímavými osobnosťami, umelcami, športovcami a aj s úžasným človekom - patrónkou nadácie pani Ivetou Radičovou. Ďakujem jej za pomoc, ktorú mi poskytla aj v poslednom období, veľa to pre mňa znamená.

Pri mojej poslednej, dlhodobej hospitalizácii v októbri 2021 mi Nadácia DKC pripravila obrovské prekvapenie na podporu mojej liečby, a to stretnutie s mojim najobľúbenejším raperom Kalim, čím mi dodali obrovskú motiváciu k životu.

Som rád, že tu táto nadácia je, sú v nej všetko moji priatelia, ktorí sa snažia držať ochrannú ruku aj nado mnou, aj nad všetkými pacientmi Detského kardiocentra.

Dnes už mám dvadsať rokov a vďaka obetavej starostlivosti lekárov a sestričiek Detského kardiocentra som aj napriek môjmu ťažkému zdravotnému postihnutiu doteraz prežil krásny a plnohodnotný život.

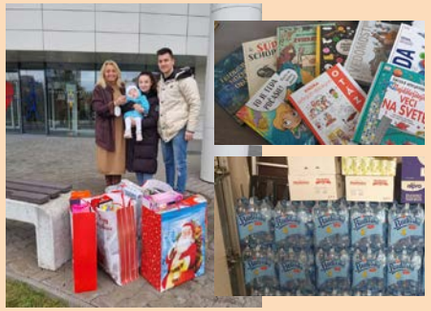
Pacient Tinko

Čo sa nám podarilo

Mikuláš v DKC

Tá radosť detičiek nás ako nadáciu – každoročného organizátora podujatia „Mikuláš v DKC" nesmierne teší a nikdy nás neprestane baviť robiť im radosť. A teší nás aj počet spoločností, ktoré každý rok ukážu svoje veľké srdce a venujú našim malým pacientom darčeky a sladkosti na Mikuláša. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli na nákup prekvapení pre pacientov v Detskom kardiocentre (365 Nadácia, Kaufland, Lyreco, Pilulka, Tinkine recepty, Suavinex, Unilever, Rio šťavy a Body&Future, Lidl, Panta Rhei, WocaBee – Slovensko, ale aj jednotlivcom, fyzickým osobám, ktorým touto cestou veľmi pekne ďakujeme).

Tvorivé dielne na oddelení

Naša skvelá sociálna terapeutka Majka Bokorová s deťmi v Detskom kardiocentre každú chvíľu vymyslí niečo kreatívne a pútavé. Koncom roka napríklad ozdobovali krásne medovníčky a začiatkom roka vyrábali rôzne zaujímavé dielka spolu so svojimi rodičmi. Je to veľmi milé od našej sociálnej terapeutky Majky, pretože aj vďaka jej aktivitám na oddelení detičkám uteká čas strávený v nemocnici rýchlejšie a príjemnejšie.

ČSOB Nadácia venovala 20.000 Eur!

Náš stabilný partner ČSOB Nadácia venovala pre malých pacientov ďalšiu úctyhodnú sumu, a to 20.000 Eur. Toto partnerstvo si veľmi vážime, nakoľko nám svojou srdečnosťou a podporou neustále ukazujú, že sa na nich môžeme spoľahnúť. Tentokrát sa ČSOB Nadácii podarilo vyzbierať spomínanú sumu vďaka klientom a užívateľom ČSOB SmartBankingu. Ďakujeme!

Spolupráca so Shell – neskutočná suma pre naše deti

Za rok 2021 sa nám všetkým spoločne podarilo vyzbierať pre Nadáciu Detského kardiocentra úžasnú sumu 133.624,96 Eur! Je to vďaka vám, ktorí tankujete na čerpacích staniciach Shell a darujete pravidelne Shell ClubSmart body nadácii. Za tie dlhé roky už vieme, že spolu dokážeme viac a krásna vyzbieraná suma je toho dôkazom.

Nové Shell prezentačné video

Cieľom prezentačných videí je vysvetliť potenciálnym darcom Shell ClubSmart bodov, ako na to. Mnoho ľudí stále využíva kartičku, ktorú ale veľmi rýchlo a prakticky nahrádza aplikácia v mobile, prostredníctvom ktorej môžete body nielen zbierať, ale môžete ich aj sami darovať z pohodlia domova. Aj v tomto videu hrali hlavnú rolu Katka Hasprová, René Štúr a „ich" malá Hanka, s ktorou sa chystajú na lyžovačku. Jednou z hlavných postáv je aj pani primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie Viera Illíková. Video vzniklo v spolupráci s režisérkou dokumentárnych filmov Maiou Martiniak.

Malkia Park a naši kardiokamaráti

Táto spolupráca je našou srdcovou záležitosťou. Dôvodom je, že spájame pomoc našim malým pacientom s pomocou pre chránené dielne Klub Donna Rosi a pomocou pre zvieratá v zvieracom parku Malkia Park. Milé zvieratká z parku, ktoré trpia zdravotnými ťažkosťami, sme vďaka šikovnej agentúre ad one, s.r.o. pretavili do animovanej podoby, ktorú potom chránené dielne preniesli do podoby našich dnešných kardiokamarátov. Kúpou našich maskotov podporíte Nadáciu Detského kardiocentra. Od leta 2021 máme v suvenírovom obchode v Malkia Parku umiestnenú kasičku, do ktorej môžu návštevníci prispieť a odniesť si tak nášho maskota domov. Do konca roka sa vyzbierala krásna suma, za ktorú každému kupcovi veľmi pekne ďakujeme.

Pitný režim na mesiac pre nášho malého pacienta od Dojčenská voda Zlatíčko

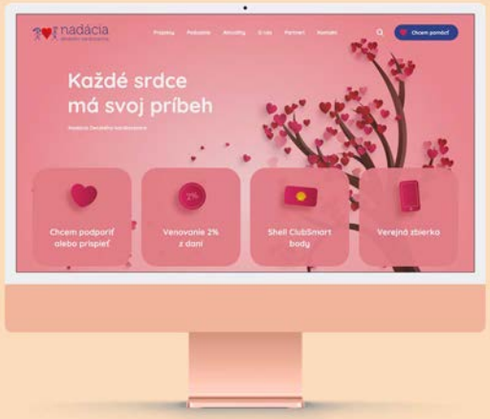
S Dojčenskou vodou Zlatíčko máme krásnu spoluprácu, za ktorú sme nesmierne vďační. Koncom roka sme spolu zorganizovali súťaž o pitný režim na mesiac. Víťazom sa stal náš malý pacient z Prešova, ktorý sa výhre veľmi potešil.

Nový web Nadácie Detského kardiocentra

Začiatkom februára 2022 sme oficiálne spustili nový web Nadácie Detského kardiocentra. Je prehľadnejší, funkčnejší a nájdete v ňom zaujímavé novinky. Jednou z tých najdôležitejších je možnosť podpory nadácie prostredníctvom platobnej brány. Ľudia či spoločnosti, ktoré sa rozhodnú podporiť nadáciu si môžu vybrať túto formu, ktorá ich po zadaní sumy, mena a emailu priamo odkáže na zadanie čísla platobnej karty tak, ako tomu je pri platbe v e-shopoch. Ďakujeme veľmi pekne za všetky príspevky cez platobnú bránu.

Ďakujeme za podporu KFIT – Go For It

Ďakujeme zo srdca spoločnosti KFIT - Go For It, ktorá sa zaoberá výrobou športového oblečenia. Nadácii Detského kardiocentra venovali krásnych 1.000 Eur pre potreby malých pacientov v Detskom kardiocentre. Táto pekná podpora je od Maxima Katetinčina a rodičov za záchranu jeho srdiečka.

Pohybom k detskému srdcu - Ranč na Striebornom jazere pri Galante

Radosť detí a úžasnú atmosféru sme zažili začiatkom novembra 2021 na Ranči na Striebornom jazere pri Galante. Nadácia Detského kardiocentra privítala svojich malých kamarátov a ich rodiny na podujatí, kde všetci žiarili šťastím. Počasie nám prialo a aj vďaka pánovi Šablatúrovi, majiteľovi ranča, ktorý nám poskytol celý areál a personál, sa deň sa naozaj vydaril. Deti s rodičmi absolvovali prehliadku ranča a všetkých jeho zvieracích obyvateľov, zajazdili si na koníkoch s doprovodom a vystúpili na vyhliadkovú vežu, ktorá v sebe „ukrývala" malú hádanku. Po jej „rozlúštení" čakalo na deti prekvapenie a keď našli správny vchod na vyhliadkovú vežu sladká odmena ich neminula. Ďakujeme tiež Adelke a Marekovi Mališekovcom, našim spriazneným dušiam a patrónom projektu „Pohybom k detskému srdcu", bez ktorých by tento projekt nebol tým, čím je.

J.K.

Prof. Iveta Radičová navštívila nové Detské kardiocentrum

Patrónkou Nadácie Detského kardiocentra je už desať rokov. Bývalá premiérka Iveta Radičová navštevuje našich pacientov v nemocnici už roky a nebolo tomu inak ani teraz, keď vo februári navštívila nový krásny pavilón Detského kardiocentra, pracoviska NÚSCH, a.s.

Z nového Detského kardiocentra, pracoviska NÚSCH, a.s., bola bývalá premiérka Iveta Radičová doslova unesená. Nešetrila chválami, pretože na vlastné oči videla dôstojné, priateľské priestory, v ktorých sa liečia detské srdiečka. Priestormi nového pavilónu ju previedol generálny riaditeľ a predseda predstavenstva NÚSCH, a.s., Mongi Msolly spolu s primárkou OAIM Detského kardiocentra Ľubicou Kováčikovou a riaditeľkou Nadácie DKC Máriou Kadlečíkovou.

„Mám tu česť byť už desať rokov patrónkou nadácie. Poznáte to, v živote nič nie je iba biele a čierne. Sú to vždy dve strany mince. Tá jedna strana mince je, že takto nádherné zariadenie má málokto a málokde v Európe či vo svete. Je to špičkovo vybavené pracovisko s najnovšími technológiami a skvelou starostlivosťou, v ktorom vám detskí pacienti povedia vetu „mne sa tu veľmi páči". Napriek tomu, že prežívajú ťažké chvíle v nemocnici. Podarilo sa niečo neskutočné a som tomu úprimne veľmi rada. Tá druhá strana mince je stav nášho zdravotníctva. Vidím, ako vyzerá toto zariadenie a potom zídete z kopca pár metrov a vidíte, v akom stave je Fakultná nemocnica. To sú akoby dva nekompatibilné svety. Čo ma však veľmi trápi je nedostatok zdravotníckeho personálu. Toto tlačí každá vláda pred sebou a chce to pritom len systémové riešenie. Každý príbeh ma rub a líc," povedala Iveta Radičová.

J.K.

Krásny výťažok z dražby priniesol dva zakúpené prístroje

Nádherný projekt Nadácie Detského kardiocentra „Kalendár – Cez umenie k detskému srdcu“ koncom minulého roka zožal opäť obrovský úspech! Do dražby sa zapojilo 12 renomovaných umelcov a aukciu umeleckých diel prišlo podporiť množstvo ľudí s veľkým srdcom. Vďaka dražiteľom sa podarila vyzbierať úctyhodná suma 50 tisíc eur, vďaka ktorej sme mohli zakúpiť dva veľmi dôležité prístroje na oddelenia Detského kardiocentra. A my vám ich v krátkosti predstavíme.

Echokardiografický prístroj GE Vivid S60 N

MUDr. Martin Záhorec, PhD.
„S veľkou vďakou sme prijali ďalší vzácny dar venovaný Nadáciou Detského kardiocentra. Echokardiografický prístroj GE Vivid S60 N bude slúžiť pre potreby každodennej klinickej práce Kardiologického oddelenia. Ultrazvukové vyšetrenie srdca patrí už medzi neodmysliteľnú súčasť nemocničného pobytu každého detského pacienta. Prístroj, na ktorého nákup bol použitý najmä výťažok z aukcie umeleckých diel pri príležitosti uvedenia nového už v poradí deviateho kalendára, bude mať široké využitie. Kontrolné ultrazvukové vyšetrenia po rôznych výkonoch (operácie, katetrizácie, ablácie), ale aj podrobné echokardiografické nahrávky bez potreby presunu pacienta mimo oddelenia budú veľkou pomocou pre zefektívnenie prevádzky, lepšie časovanie vyšetrení a zvýšenú bezpečnosť pacientov. V neposlednej rade poslúži nový echokardiografický prístroj na edukáciu a tréning mladých lekárov oddelenia a cirkulujúcich školencov z celého Slovenska.

Odpadne potreba požičiavania a zbytočného presunu echokardiografických prístrojov z iných oddelení DKC pri vyšetreniach pri lôžku pacienta. Prístroj vedia využiť aj naši konziliári, hlavne rádiológovia a detskí neurológovia.

Z celého srdca ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľajú na každoročnom projekte kalendára Nadácie DKC, najmä fotografke Janke Keketi a umelcom, ktorí nezištne prispievajú svojimi dielami do umeleckej dražby. Kalendáre každoročne putujú aj našim zahraničným partnerom napr. vo Filadelfii alebo vo Viedni, kde sa tešia veľkej obľube“.

Ultrazvukový prístroj Vscan Air

MUDr. Peter Škrak PhD.
„Na OAIM oddelení sme vďaka Nadácii Detského kardiocentra rozšírili prístrojové vybavenie o ručný ultrazvukový prístroj Vscan Air od výrobcu GE Healthcare. Prístroj je unikátny tým, že v jednom tele prístroja veľkosti hrubšieho mobilného telefónu sú hneď dve sondy a prístroj sa bezdrôtovou technológiou môže pripojiť k tabletu alebo mobilu. Na špeciálnej aplikácii výrobcu sú dostupné predvoľby pre vyšetrenie srdca, pľúc, brušných orgánov ako aj ciev pod povrchom kože. Prístroj nenahradí veľké a oveľa drahšie prístroje určené na podrobnú diagnostiku srdca či iných orgánov, ale v intenzívnej starostlivosti poskytuje cennú výhodu v podobe mobility, rýchlosti vykonania vyšetrenia ako aj úspornejšej manipulácie bez káblov. Okrem diagnostiky výpotkov a iných ochorení pľúc a srdca nám pomáha aj pri zavádzaní cievnych vstupov.“
J.K.

Keramika – Život a dielo Ivett Axamitovej

„O spolupráci s umelkyňou a nádherným človekom Ivetkou Axamitovou sa mi žiada povedať niečo viac. Stretli sme krásu, lásku a obrovský kus talentu. Každé dielo sa vyznačuje nehou, eleganciou a duchom, ktoré inde nenájdeme. Prirodzená ochota pomáhať svojou tvorbou je krásnym zážitkom v každej chvíli, ktorá nás s Ivetkou spájala vždy, keď sa naše cesty stretli.“ Tieto krásne slová napísala riaditeľka Nadácie Detského kardiocentra pani Mária Kadlečíková a sú súčasťou novej knihy – monografie autora Jozefa Jurinu KERAMIKA – ŽIVOT A DIELO IVETT AXAMITOVEJ.

Veľkorysá monografia autora Jozefa Jurinu nám približuje život a dielo Ivett Axamitovej. Keramikárka, ktorá na slovenskej výtvarnej scéne pôsobí už viac ako 30 rokov, nám približuje súlad krásy, vznešenosti a duchovna. Veľmi citlivo nás vťahuje do jej tvorby a nákazlivo sa prihovára našej duši.

Prostredníctvom monografie nám autor približuje ženu voňajúcu hlinou. Kompozíciu farieb, jemných dotykov a nespútanosť bujnej fantázie. Prihovára sa nám samotná hlina, ktorá hovorí o úmysle tvorcu. A práve o tejto vzácnej dáme a jej keramickej tvorbe je vyššie uvedená monografia.

„S autorom knihy Jozefom Jurinom sme vytvorili dve knihy zamyslení, ktoré boli dotvorené fotografiami z mojej tvorby. Postupne vznikol nápad vytvoriť väčšiu hodnotnejšiu knihu, ktorá bude zachytávať moju keramickú tvorbu a bude sprevádzaná práve jeho textom.
Okrem iného je tam zopár strán venovaných Nadácii Detského kardiocentra. Bola to niekoľkoročná spolupráca, ktorá sa mi vryla do srdca a duše. Nedala sa nespomenúť, pretože som tu spoznala okrem iného aj mnoho krásnych ľudí. Bolo mi cťou spolupracovať na tomto krásnom a výnimočnom projekte“ hovorí Ivett Axamitová.

www.axamitova.com
Facebook: Ivett Axamitova
Instagram: Ivett Axamitova

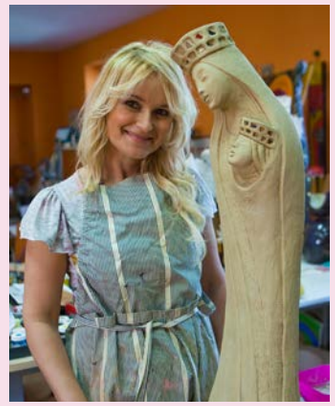
E.G.

Kniha sa dá kúpiť v kníhkupectvách aj na internete.

Darujte
svoje body
Shell ClubSmart
Nadácii Detského kardiocentra,
katalógový kód:
12031

nadácia
detského kardiocentra

Naša spriaznená duša

Moderátorka **Alena Heribanová** je „naša“ už veľa rokov. Podujatia Nadácie Detského kardiocentra spríjemňuje svojou prítomnosťou, eleganciou a najmä profesionalitou. Je mamou a starou mamou a zdravie svojich blízkych si nesmierne váži. Sme radi, že zažiari na pódiu aj na najbližšom podujatí pri príležitosti osláv 30. výročia Detského kardiocentra.

Detské kardiocentrum v Bratislave oslavuje v tomto roku 30. výročie od svojho založenia. Odkedy vnímate, že na Slovensku existuje takéto špičkové pracovisko?
To je už pekných pár rokov, doslova desaťročí, kedy som začala vnímať naše špičkové zariadenie a výnimočné osobnosti s ním spojené. Som mamou a už aj starou mamou, a tak sa o zdravie detí veľmi aktívne zaujímam. Často som spolupracovala ako moderátorka aj scenáristka na eventoch s NÚSCH, a.s., takže som mala šťastie a česť byť dlhé roky „ pri tom“.

Už niekoľko rokov spolupracujete s Nadáciou Detského kardiocentra na jej projektoch, v rámci ktorých ďakuje svojim podporovateľom. Čo pre vás táto niekoľkoročná spolupráca znamená?
Krásne momenty so vzácnymi ľuďmi, na javisku aj v hľadisku. Bolo mi cťou, keď ma pani Maria Kadlečíková a Erika Grossertová oslovili na moderovanie gala večera venovanému podporovateľom Detského kardiocentra a hosťom slávnostného večera. Človek si vždy pri takejto príležitosti uvedomí, aké obrovské šťastie je mať dar zdravia a aké veľké šťastie je aj mať možnosť podať pomocnú ruku tým, ktorí to potrebujú. Oboje sa stretáva pri podujatiach organizovaných Nadáciou Detského kardiocentra. A samozrejme vážim si aj skvelý tím, ktorý za gala večerami stojí. Umelcov, organizátorov, všetkých, ktorí v úžasnom pracovnom nasadení vložia do výsledku kus svojej energie a talentu

Máte dve krásne dcéry, ktoré vám darovali dve rozkošné vnučky. Deti sú pre vás zmyslom života.
Áno, sú korením života a jeho krásou. Vždy si hovorím, že „niekto hore ma má rád“, že mi umožnil spoznať tento pocit. Od narodenia mojich detí a ich detí si žijem ten malý zázrak naplnenosti života, pocit pokoja, vyrovnanosti a pohody. Sme radi spolu, užívame si spoločné dni aj noci a samozrejme ja ako babička som viac na voľnosť, slobodu a bezhraničnú lásku – na výchovu sú rodičia.

Viete, čo znamená mať zdravé deti. Čo by ste odkázali rodičom, ktorí toto šťastie nemali?
Ťažké je odkazovať, aj dávať recepty a návody na šťastie. Ale napriek tomu si myslím, že všetko je relatívne a dočasné. Aj zdravie, šťastie, úspech aj neúspech. V živote sa nám strieda viac menej všetko, raz sme hore a raz zasa dolu. Prijať s pokorou treba všetky kvality života, radosti aj smútky. Ako v starej čínskej Tao – ceste, v znakoch jing a jang. Sú to dve slzy, jedna čierna, jedna biela. Tá biela má v sebe čiernu bodku a naopak. Vždy je v nešťastí zárodok šťastia a šťastie si so sebou nesie kúsok nešťastia. A všetko je len cesta. Každému by som priala trpezlivosť a energiu vytrvať v hľadaní možností, ako sa po bolesti vrátiť do sveta radosti.

Ako moderátorka a televízna hlásateľka ste často pracovne prítomná na rôznych podujatiach a programoch. Ako vnímate moderovanie počas charitatívnych akcií?
Teším sa naň tak, ako sa, verím, tešia aj umelci a diváci. Je to vždy priestor pre silnú ľudskú spolupatričnosť, je o odovzdávaní a prijímaní priateľstva, pomoci a lásky. Aj teraz sa už teším na naše stretnutie pri vzácnom jubileu 30. výročia Detského kardiocentra. Koľko detských srdiečok a dospelých sŕdc bije pre tie najkrajšie ľudské hodnoty? Započúvať sa do tohto krásneho koncertu je pre mňa veľkou cťou a radosťou zároveň.

E.G.

Sklo ma zaujalo materiálovou dokonalosťou

Talent a nadšenie pre umenie zdedil po svojich rodičoch. Renomovaný sklár **Andrej Jančovič** má vo svojej tvorbe blízko ku geometrickým formám. Inšpirovať ho dokáže okolitý svet, príroda, ale aj rodina či priatelia. V rozhovore nám porozprával aj o tom, čo vyjadruje jeho dielo, ktoré venoval do projektu Nadácie Detského kardiocentra Kalendár 2022 „Cez umenie k detskému srdcu".

Kedy ste zistili, že vás priťahuje umenie, konkrétne sklárstvo?
V prostredí výtvarného umenia som vyrastal, nakoľko obaja rodičia sú výtvarníci. Otec je sochár a mama maliarka. Preto bolo pre mňa prirodzené vnímať výtvarné, ale aj múzické umenia od útleho detstva. Kreslenie, maľovanie, no vždy ma najviac bavili priestorové disciplíny a modelovanie. Štúdium na Škole úžitkového výtvarníctva na Bratislavskej ŠUPke na oddelení keramiky bolo skvelé obdobie. V tomto období som sa na niekoľkých výstavách stretol s umeleckou sklárskou tvorbou. Sklo ma veľmi zaujalo svojim vizuálom, materiálovou dokonalosťou a magickými optickými vlastnosťami. V ďalšom umeleckom štúdiu preto vyhralo oddelenie skla na VŠVU.

Bol alebo ešte stále je niekto, kto vás inšpiroval a bol vašim vzorom?
Inšpiratívne bolo prostredie na strednej a vysokej škole, tvorivá atmosféra pod vedením pedagógov.
Tak isto rodičia, ktorí ma podporovali na mojej výtvarnej ceste. Inšpiratívna bola a je pre mňa tvorba mnohých výtvarníkov a osobností československého a svetového skla. Pôsobenie ako učeň v dvoch významných sklárskych ateliéroch mi dalo veľa praktických skúseností a motivácie. Inšpiratívne pre mňa sú najmä stretnutia s ľuďmi, ktorí sú mi profesionálne a osobnostne blízki, či stretnutia s priateľmi a rodinou.

Kde čerpáte inšpiráciu?
Inšpirácia môže prísť odvšadiaľ. Okolitý svet, príroda, technické stavby, fenomény doby, medziľudské vzťahy. Niekedy mi príde inšpirácia náhle, spontánne, pri prechádzke v prírode, pri vode, či v lese. Inokedy, no o to častejšie, sa vynára z predošlých prác a jemných detailov pri ich vytváraní. Niektoré momenty – detaily pri tvorbe – vedia byť inšpiratívne a nakopnú človeka k ďalšej sérii objektov alebo do nového projektu. Tieto detaily pri procese tvorby treba citlivo vnímať a uvedomovať si ich. Možno niektoré stoja za ďalšie rozpracovanie a dotiahnutie až do finále. Je to tvorba, ktorá je kontinuálna a nepretržitá a často objavná.

Vo svojej tvorbe sa venujete geometrickým formám hlavne kocke, môžete nám povedať prečo ste si vybrali geometrické formy a tvar kocky?
Vo svojej sklárskej tvorbe sa venujem tavenej plastike z farebného a optického skla, ako aj ich kombináciám. V mojej tvorbe je príznačná geometrická abstrakcia, ktorá narába s primárnymi geometrickými útvarmi a ich následným spracovaním. Geometrické konštrukty sú všade okolo nás. Geometrický prístup k tvorbe a tvaroslovie mi je blízke. Áno, viacero mojich objektov vychádza z plochy štvorca a objemu kocky. Štvorcová kompozícia je vo výtvarnom umení primárna vec. Esenciálny prvok. Kocku som si zvolil ako archetyp, dobre známy trojrozmerný statický objekt. Kocka, ako jedno z platónskych telies, formálne ohraničuje priestor, v ktorom pracujem s optickými vlastnosťami skla. V tomto ohraničení skúmam, objavujem a vytváram objekty s rozličnými ideami a asociáciami. Druhá poloha mojej tvorby je viac uvoľnená a expresívna. Voľná dynamická modelácia objektov je akýmsi protipólom, čiastočným uvoľnením sa od prísneho geometrického tvaroslovia ku menej abstraktnej štrukturálnej soche – objektu. To je aj prípad skleneného objektu venovaného pre potreby Detského kardiocentra.

Zapojili ste sa do charitatívnej akcie Nadácie Detského kardiocentra. Dielo, ktoré ste vybrali čo pre vás znamená a čo vyjadruje?
Dielo, ktoré som venoval pre potreby nadácie, vzniklo viac-menej spontánne. Objekt znázorňuje abstrahovanú ľudskú figúru, teda jej negatívny tvar otočený hore nohami. Môže evokovať vyliaty, vyprázdnený obsah, či presýpacie hodiny, či situácie, keď sa zdá, že je všetko hore nohami. Snaha bola zachytiť postavu, vyprázdnený obsah figúry pripomínajúci eróziu pevného tvaru, plynutie a pominuteľnosť.

J.K.

Symboly sa pri tvorbe mojich diel objavujú veľakrát podvedome

Jakub Bachorík je mladý umelec, ktorý dostal talent do vienka od svojich rodičov. V rozhovore nám porozprával, ktorý materiál k tvorbe používa najradšej, na čom práve pracuje aj prečo sa rozhodol venovať svoje krásne dielo pre charitatívne podujatie Nadácie Detského kardiocentra kalendár „Cez umenie k detskému srdcu".

Sme u vás v ateliéri. Kam sa pozrieme, vidíme vaše detstvo, ako keby ste do všetkého dávali svoje spomienky, minulosť, prítomnosť, budúcnosť.
Každé dielo mi musí niečo hovoriť, mať pre mňa zmysel, aby som ho mohol robiť. V každom diele je niečo, čo som prežil. Keď si všimnete na mojich dielach - napríklad mesiac, ktorý priplával po vode - je aj vo figúre, ktorá sa volá Luna a ukradnutý mesiac – sú v tom spomienky, ktoré zmizli nehodou môjho otca. U mňa vo vonkajších priestoroch je figúra v životnej veľkosti, tá sa volá Prosbička, tam mesiac žiada o to, aby sa tá spomienka nejakým spôsobom vrátila. Mal som rozrobenú aj tému Malého princa, ten fragment - Exupéryho ilustrácia v knižke, kde on sedí na múre a žiada hada o to, aby mu pomohol to ukončiť a vrátiť sa späť. Malého princa som si vybral a rozpracoval do malieb, či sôch kvôli jeho myšlienke. Teraz som sa do toho pustil, chcel by som tú tému už dokončiť, uzatvoriť.

Ako by ste vystihli tú myšlienku?
Túžba vrátiť niečo, čo sa už nedá. Môj vzťah s otcom bol vždy taký, že otec bol najlepší kamarát. Od malička ma často všade brával. Keď som mal jedenásť rokov, bol som najmladší, kto by vyšiel Mont Blanc. Nevyšiel som len posledných 400 metrov, otec ma už nepustil, lebo mi premokli topánky. My sme odmalička spolu chodili na hory, robili sme skialp, chodili sme na ryby, na túry, brával ma na všetky sympóziá, kde som mu pomáhal. Fungoval som tam so všetkými tými výtvarníkmi. Bol veľmi tvrdý učiteľ, prísny, ale láskavý. Chcel by som, aby sa to vrátilo, aj keď sa to nedá.

Spomínate si na vaše prvé dielo, ktoré už naznačovalo, že talent sa v rodine nestratí?
Nespomínam. Rodičia boli šokovaní, ja idem iba ich cestou. Oznámil som im to veľmi neskoro. Začali ma pripravovať a dostal som sa úspešne na školu.

Už sme sa bavili o tej symbolike, ktorú vkladáte do každého diela, v princípe sa zameriavate na symboliku, archetypy, ktoré dávajú každému dielu osobitný význam. Kedy prišlo u Vás k zakotveniu tohto princípu, kedy ste si uvedomili, že tú symboliku potrebujete ku všetkému?
Ťažko povedať, kedy to prišlo. Veľakrát sa mi stáva, že dielo robím s nejakou myšlienkou, a potom, keď ho dokončím, nachádzam tam tie symboly, ktoré tam naozaj sú. Vizuálne ich tam je vidieť. Dostali sa tam podvedome. Je to prirodzený vývoj diel.

Prejdime k našej milej spolupráci. Pre Nadáciu Detského kardiocentra, pre jej projekt kalendára Cez umenie k detskému srdcu, Vás oslovila fotografka, súčasne autorka projektu Jana Keketi. Rozhodli ste sa kývnuť na tento projekt. Prečo?
Vysvetlila mi, že je to dobrá akcia. Bol som skeptický voči takýmto aukciám, nemal som dobré skúsenosti. Presvedčila ma, že je to pre deti, pre kardiocentrum a pre ďalší prístroj, ktorý je potrebné kúpiť. Veľmi rád darujem dielo na takúto charitatívnu akciu.

S.B.

Tridsať mojich diel je priamo v NASA

Známy umelecký rezbár, výtvarník a pedagóg **PaedDr. Miroslav Polák** má srdce na správnom mieste. Do aukcie v rámci 9. ročníka projektu Nadácie Detského kardiocentra kalendár „Cez umenie k detskému srdcu" daroval nádherné dielo z dreva. O svojich prvých dielach aj nesplnených snoch nám porozprával v zaujímavom rozhovore.

Koľko rokov sa venujete tomuto krásnemu umeniu s bohatými tradíciami? Pamätáte si, kedy to celé vzplanulo?
Začal som ako malé dieťa. Keď som chodil na základnú školu, mal som dobrú pani učiteľku výtvarnej výchovy. Pochádza zo Žitaviec. Povedala mi, že niečo vo mne je. Začal som kresliť, potom maľovať, a tak sa to pomaly vyvíjalo a pokračuje doteraz. Neskôr, keď som skončil strednú školu, chcel som ísť na Vysokú školu výtvarných umení. Nevyšlo mi to, bol vtedy problém sa tam dostať. Ale nakoniec som bol rád, že som na tú školu prijatý nebol. Vyštudoval som matematiku a výtvarnú výchovu. Celý život som pracoval s deťmi, popri tom som výtvarne tvoril a venoval sa nadaným deťom, ktorým tiež učarovala výtvarná tvorba.

Aké boli vaše prvé diela, ktoré ste už za diela považovali?
Prvú sochu, ktorú som robil, bola socha Cyrila a Metoda. Vtedy boli cyrilo-metodejské dni, začali vychádzať trošku do popredia. Mnoho ľudí sa o tieto dni zaslúžilo a ja som chcel trošku do tých cyrilometodejských dní zabŕdnuť. Je to jediná socha, ktorá mi zostala z tých počiatkov. Pri nej bol aj učiteľ, ktorý ma učil na vysokej škole socharinu, akademický sochár Milan Marciňa, ktorého si veľmi vážim. Občas prišiel za mnou do ateliéru, popozeral si práce a nútil ma, aby som kreslil a dobre robil.

Spomínali ste, že ste aj maľovali. Kedy alebo prečo nakoniec u Vás zvíťazilo rezbárstvo, drevo ako materiál?
Drevo je teplý materiál. Keď máte v ruke ceruzku, pracujete s farbou. Pri dreve pracujete s tvarom. To drevo ma opantalo z dôvodu, že tam som sa mohol hrať vo vnútri, v priestore. Pred 25 rokmi som sa vrátil trošku do maľby a začal som s jednou sériou, nazval som to Modrý cyklus. Ale potom mi napadlo, že urobím taký cyklus, ktorý by som robil celý život. Teraz som ho práve dokončil. 25 rokov som robil na jednom cykle, ktorý by som chcel vystaviť, a je to cesta z vesmíru do hlbín zeme. Sú tam 4 cykly. Jeden je vesmír, druhý je obloha, tretí je zem a štvrtý je podzemie. Každý cyklus som robil takým spôsobom, že som si našiel fotografie, do ktorých som maľoval. Vyšli z toho zaujímavé veci, takže nakoniec som ich aj vystavil v Bratislave. Na výstave sa zúčastnil aj americký veľvyslanec USA na Slovensku. Jemu sa to veľmi páčilo, aj manželke. Nakoniec som venoval nejaké práce, ktoré sú na veľvyslanectve a jemu sa to tak páčilo, že by bolo dobré, aby to videli aj v USA, priamo v NASA. 30 prác je v NASA a to som veľmi rád. Ja som tam síce nebol, ale opísali mi to a povedali, že tam mám svoju chodbu.

Čím vás zaujal projekt Janky Keketi pre detské srdiečka „Od umenia k detskému srdcu"? Už ste niekedy podporili charitatívne aktivity?
Podporil som zopárkrát charitatívne aktivity. 42 rokov som pracoval s deťmi. Poznám detskú náturu, viem, čo decká dokážu urobiť a viem, že keď majú pohodlie, dokážu robiť lepšie ako keď sú v nepohode.

Dielo, ktoré ste darovali Nadácii DKC je skutočne krásne. Čo ste ním chceli vyjadriť smerom k deťom s ochorením srdca?
Vzťah staršieho vtáka k malým vtákom je taký, že ten starší vták im dá všetko možné k tomu, aby mohli žiť, prežiť a aby sa dobre cítili. Ja som vytvoril toho vtáčika, ktorý kŕmi svoje mláďatá vo vnútri v hniezde. Dáva im základ, ktorý oni potrebujú k svojmu životu. To je začiatok toho, aby ten vtáčik lietal a robil nám radosť.

J.K.

Sochárstvo aj maľbu milujem

Významný sochár a maliar **Vít Bojňanský** mal blízko k umeniu už vo svojich šiestich rokoch. Inšpiruje ho hlavne hudba a najradšej tvorí spontánne. Dozvedeli sme sa, aké zviera vyobrazuje v dielach najčastejšie aj kedy prestal byť bohémom. Jedno zo svojich krásnych diel venoval Nadácii Detského kardiocentra do projektu kalendár „Cez umenie k detskému srdcu".

Kedy ste zistili, že vás priťahuje umenie, konkrétne sochárstvo?
Od šiestich rokov som navštevoval ĽŠU. Dala ma tam mama, lebo som si veľmi rád čmáral. Keď sme robili záverečnú prácu s témou zvieratko, namodeloval som veľkú ruku s tarantulou, ostatní mali mačičky a psíkov. Učiteľom sa to moje dielko veľmi nepozdávalo, ledva som ĽŠU ukončil. Dostal som najhoršiu známku. Ale neodradilo ma to. Moji rodičia mali veľmi dobré vzťahy s umelcami - hercami, výtvarníkmi a ja som bol taký „pozerajko". Páčili sa mi vernisáže alebo premiéry. Keď som mal 14 rokov, začal som chodiť do ateliéru Tibora Bártfaya, najskôr som zametal ateliér a neskôr ma pripravil na prijímačky na VŠVU. Ako model mne a kolegovi sedela jeho mama. Bolo to úžasné. Ale preskočil som ŠUPku, absolvoval som v odbore drevorezba, kde som mal šťastie ako jeden z posledných študentov spoznať charizmatickú osobnosť sochára Ludwika Korkoša.

Venujete sa sochárstvu aj maľbe, cítite sa byť viac maliarom, či sochárom alebo je to pre vás taká rovnováha vo vašej tvorbe ako umelca?
Som maľujúci sochár. Obe disciplíny milujem.

Ako vyzerá Váš bežný pracovný deň, máte svoju tvorbu naplánovanú, či je to skôr spontánne?
Tvorím hlavne spontánne, ale pri práci s architektom alebo investorom je to iné. Ideálne je, keď sa to strieda. Keď urobím niečo na objednávku, tak sa teším, že dodržím termín a hurá do voľnej tvorby. Na spolupráci s objednávateľom je kúzelné, že musíme nájsť spoločnú cestu a je to často krát aj boj.

O umelcoch sa hovorí, že sú bohémovia. Čo si o tom myslíte? Považujete sa aj Vy za bohéma?
Bohémom som bol na škole a krátko po nej. Keď prišla rodina a zodpovednosť, zmenilo sa to a cítil som, že to tak má byť.

Vaše umelecké diela sú vystavené po celom svete, aký je to pocit, keď viete, že o vaše umenie majú záujem aj iné krajiny?
Vždy ma poteší, keď moja tvorba osloví. A je jedno či doma alebo v zahraničí.

Vo väčšine vašich diel je zobrazený kôň. Je toto zviera pre vás nejakým symbolom, či odkazom?
Mal som veľmi vážny úraz po páde z koňa. Mohol som zostať na vozíčku, ale odhliadnuc od tohto príbehu, to je pre mňa samozrejme hneď po nežnom pohlaví druhá najväčšia inšpirácia.

Môžete nám povedať, prečo ste sa rozhodli svoje dielo darovať práve pre projekt Nadácie Detského kardiocentra?
Ak sa dá, rád prispejem kúskom mojej tvorby na dobrú vec. Pre detičky určite neváham, najmä keď to organizujú schopní ľudia. A ich návšteva v mojom ateliéri aj poteší.

J.K.

5 rokov úspešného edukačného projektu Nadácie Detského kardiocentra „Žijem naplno“

Deti s ochorením srdca a ich neuropsychický vývoj

V septembri 2021 odštartovala Nadácia Detského kardiocentra už piaty ročník edukačného projektu „Žijem naplno“ pre pacientov s vrodenou alebo získanou chybou srdca. Už viac ako 45 detí po celom Slovensku dostalo šancu na plnohodnotnejší život. Každého z týchto detí navštevujú špeciálni pedagógovia v pohodlí ich domova, aby im pomohli dobehnúť všetko potrebné pre ich čo najzdravší neuropsychický vývoj.

Piaty ročník úspešného projektu Nadácie DKC „Žijem naplno“ sa začal vo veľkom štýle. Do projektu pribudlo okrem stabilných aj sedem nových detí, ktoré dostali šancu na pomoc s učivom v škole, s jemnou či hrubou motorikou, so sústredením či s poruchami reči. Každému dieťaťu sa venoval individuálne pridelený špeciálny pedagóg, ktorý na základe diagnostiky posúdil, s čím je potrebné danému dieťatku pomôcť.

„Máme veľkú radosť, že sme aj napriek náročnej pandemickej situácii mohli spustiť náš dlhoročný projekt prospešný pre našich malých bojovníkov. Slová špeciálnych pedagógov a rodičov detí hovoria za všetko. Vytvorilo sa medzi nimi nielen edukačné, ale aj kamarátske puto, ktoré je extrémne dôležité pre napredovanie a tiež dôveru. Tú naši pacienti potrebujú cítiť, aby mohli pracovať a môcť sa zlepšovať“, vysvetlila Jana Kadlečíková, PR manažérka Nadácie Detského kardiocentra.

Na západnom Slovensku boli deti vzdelávané prevažne osobnou formou, na strednom a východnom Slovensku prebiehala miestami aj online výučba, a to vzhľadom na zhoršujúcu sa pandemickú situáciu.

Tento úspešný a unikátny projekt by nemohol fungovať bez partnerov, ktorí venovali finančné prostriedky na pomoc malým kardiologickým pacientom. Popri zdravotnej stránke je nemenej dôležité aj vzdelanie týchto detí, ktoré im môže výrazne pomôcť sa v dospelosti plnohodnotne uplatniť. Veľká vďaka patrí generálnemu partnerovi spoločnosti SLOVCLEAN, hlavným partnerom NOVARTIS, 365.invest a FINPORTAL, reklamným partnerom ČSOB nadácii, Nadácii SPP, a tiež spoločnostiam Karireal a Adifex za podporu našich detských kardiologických pacientov v rámci edukačného projektu „Žijem naplno“.

J.K.

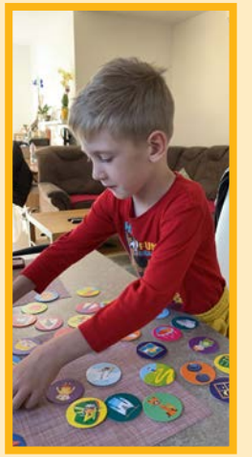

Josef Laufer - Bílý plášť

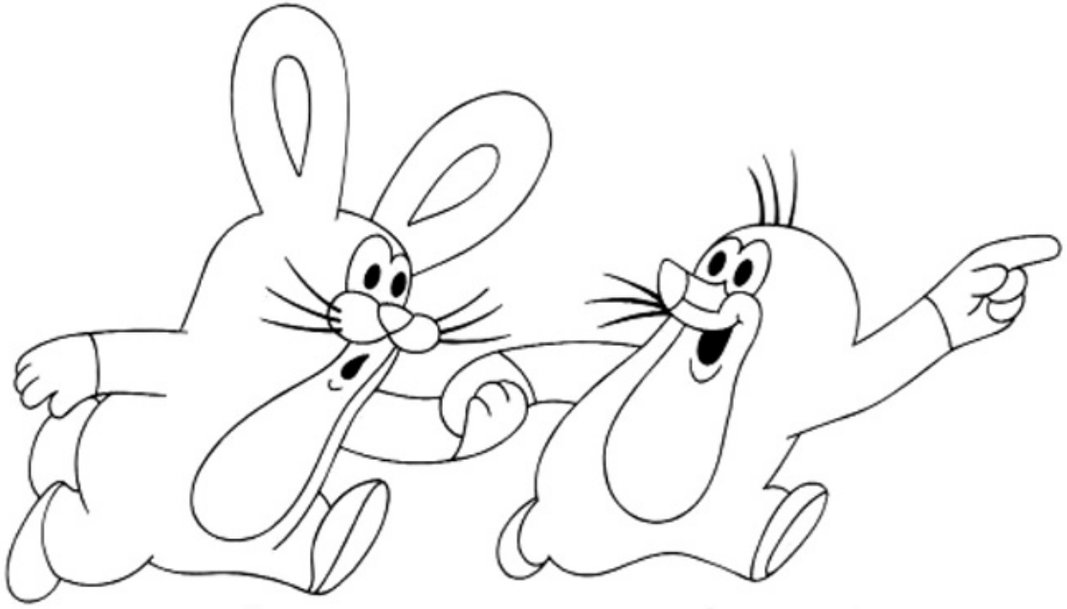
Čas byl odložen,
Není noc a není den,
Je jen vzdech jak tichý sten - nic víc.
Svět zmizel bůhví kam,
Není zde a není tam,
Vše je pouze bílý klam - i tvá líc.
Bílý operačný sál a v něm stál tak sám
Uprostřed hloučku jako chrám co dlouhé věky pretrvá
V boji navždy vytrvá
Dokud zpráva drtivá boj ukončí.
Dál tvé srdce tluče jako zvon,
Hrál to divadlo jen bez opon
Sám bez potlesku a bez poklon
Jen s touhou nesmírnou, žil svoji hrou.
Dál tvé srdce klape jako mlýn,
Sláb se cítil mráz nicoty klín,
Sám bez reportérů od novin
Tisíckrát zvítězil, tisíckrát snil - dál žil.
Lékař je jenom člověkem,
Jehož ruce patrí všem,
Snad v nich skrývá mocný šém - kdo ví?
Sevřel věčnost do dlaní,
S bázní, že jí poraní,
Uvěznil jí bez ptaní
V očích svých
Prudké světlo, bílý plášť, v očích zášť,
Tam stál, chránil tvé tělo
Jako val, jež každé místo ubrání,
Nepřátele zahání,
Je to jeho poslání a on to ví.
Dál tvé srdce tluče jako zvon ...

Ďakujeme maestrovi **Josefovi Lauferovi**, ktorý ešte pred ochorením, nanovo naspieval túto pieseň pre našich lekárov. Tí denno-denne zachraňujú ľudské životy, preto im poďakovanie v podobe krásnej piesne právom patrí. Vďaka patrí aj Braňovi Kostkovi za umeleckú participáciu na nahrávke v jeho hudobnom štúdiu.

Ďakujeme vám za každú zaslanú prázdnu SMS
na číslo
Poslať SMS nezabolí!
872
Pošlime deťom, ktoré bolí srdiečko správu, že v tom nie sú sami.
nadácia detského kardiocentra
orange
O2
www.nadaciadkc.sk
Cena jednej SMS = 2 €
*Ak vám nejde zaslať prázdna sms, stačí dať medzeru alebo bodku do textu správy.
Foto : Robo Homola

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

ČSOB NADÁCIA

cewe

bittner member of bittner group | print

NADÁCIA MARKÍZA POMÁHAME DEŤOM

KARIREAL KR SLOVAKIA

Tempest IT makes sense

Ples v opere

Mediálni partneri

radio best fm

cafe news

ta3

Redakčná rada:
PhDr. Mária Kadlečíková - riaditeľka Nadácie DKC
doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - predsedkyňa správnej rady Nadácie DKC
Šéfredaktorka: Mgr. Art. Jana Kadlečíková, Grafika: Martin Mieč, Tlačiareň: BITTNER print s.r.o.

nadácia
detského kardiocentra

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra
Hotel BRATISLAVA, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava
IČO: 30813026
DIČ: 2020866540

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s. Bratislava
Číslo účtu: 4018960147/7500
IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

www.nadaciadkc.sk

srdiečko@nadaciadkc.sk

Detské kardiocentrum

nadaciadkc

Údaje o vydavateľovi: Nadácia Detského kardiocentra, Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava,
Evidenčné číslo: EV 5967/21, Periodicita vydávania: 3x v roku, Dátum vydania: 21.3.2022
Ročník vydávania: 2. ročník, Cena: nepredajné, ISSN: 2729-8302

Keď dočítate, časopis nevyhadzujte, posuňte ho ďalej.